

Zbor aktivistov

Pred dnevom OF je bilo v Sodražici srečanje aktivistov tega območja, ki ga je organiziral Okrožni odbor OF Barje-Kolpa. Na njem so razpravljali tudi o kroniki narodno-osvobodilnega gibanja na tem območju. Gradivo zanjo je pripravil Ivan Fajdiga. Ustanovili so poseben odbor aktivistov OF za območje svoje KS. Člani odbora so hkrati tudi delegati za srečanje aktivistov, ki bo predvidoma 30. maja na Travi. Sklenili so tudi, da bodo začeli s pripravami za postavitve spomenika padlim borcem in aktivistom na območju KS Sodražica.

Izročilo „Lisce“

Tradicionalno prvomajsko slavlje Sevnčanov

Praznovanja prvega maja na Lisci, kjer je bila pred vojno pomembna seja politbiroja KPI na čelu s tovaršem Titom, so vse bolj obiskana. Tokrat so si planinci postavili za cilj organizirati tisoč pohodnikov. Pred Tončkovi domom zbrana množica je bila še precej številnejša.

Izročilo OF, naloge njene naslednice SZDL je v govoru obudil predsednik medobčinskega sveta SZDL za Posavje Ignac Vintar. Podelili so trinajstero srebrnih priznanj OF in znake sindikatov. Predsednik občinske konference ZK Slavko Strukelj je izročil

PRIZNANJE OF ZBORU - Brez gasilskega moškega pevskega zbora si vsa povojna leta ni bilo mogoče zamisliti praznovanja v drugih svečanosti v Sevnici. Prvega maja je na Lisci za zbor prevzel srebrno priznanje OF njegov dolgoletni pevovodja prof. Viktor Krenčič (na desni). (Foto: Železnik)

številna visoka državna odlikovanja. Predsednik občinske skupščine Jenko Rebernik in glavni direktor Lisce Valentin Dvojmoč sta prejela red dela z zlatim vencem, Franc Avsec in Rudi Lisec sta prejela red republike z bronastim vencem, z redom za slavo za narod s srebrno zvezdo so bili odlikovani Alojz Anzeljc, Marica Keršičeva, Dominik Culetto, Alojz Lisec, Franc Pipan in Maks Zupanc. Milana Jazbeca je predsedstvo SFRJ odlikovalo z redom dela s srebrnim vencem.

V kulturnem delu sporeda je nastopil gasilski moški pevski zbor, mešani pevski zbor Lisce, recitatorji, gasilska delavska godba in boštanjska folklorna skupina. Godba je že ob petih igrala budnico po Sevnici, Logu in Boštanju, na večer pred praznikom pa so pred spomenikom kmečkih uporov izvedli promenaadni koncert.

A. Z.

MINUTA TIŠINE ZA TITA - Natanko ob 15,05 so sirene po vsej domovini oznanile trenutek, ko so Jugoslavi pred letom dni ostali brez svojega voditelja in človeka, čigar življenje je zraslo v borbi za svobodo in neodvisnost vseh narodov in narodnosti. Vztrepetala so srca delavcev, njihovo orodje je za hip obstalo, saj je bila minuta molka največ, kar je lahko ljudstvo danes, ob obletnici smrti, podarilo svojemu največjemu sinu. Na sliki: Minuta tišine v ključavničarski delavnici Nena Perica - prizor, kakršnih je bilo na desetisoče. (Foto: Janez Pavlin)

Poklon delu in spominu na Tita

Na Javorovici, dolenskem Rožniku, osrednje prvomajsko slavlje v novomeški občini - Govoril general Alojz Hren - Oseminosemdeset golobov v Titov spomin

Javorovica, prijazna vasica, stisnjena med vrhove Gorjancev, postaja za prvi maj iz leta, v leto večje shajališče dolenskih delavcev, kmetov in intelektualcev. Tradicionalnega prvomajskega srečanja, ki je namenjeno obujanju spomina na 16. marec 1944, ko je tu pod kroglami in noži izkrcaval 4. bataljon Cankarjeve brigade, se je letos udeležilo več kot dva tisoč ljudi.

Proti vrhu je organizirano odšla tudi mladinska pohodna brigada, ki je letos štela že skoraj 500 mladih in je, s harmoniko in zastavami na čelu obiskala mnoge partizanske kraje. S prihodom na Javorovico je praznovanja dala še posebno slovesen pečat.

Letos je bila svečanost prvič prav na mestu, kjer je padlo največ borcev, ob spomeniku, kjer so pokopani. Zbrane je najprej pozdravil Jože Kušljan, predsednik KO ZKB NOV Šentjerneje, slavnostni govornik pa je bil general Alojz Hren, ki je bil tudi cankarjevec. Uvodoma je spregovoril o dogodkih, ki so se tu odvijali pred

38. leti, nadalje pa še o današnjem političnem utripu v Jugoslaviji, o napadu na naše bratstvo in enakopravnost v zvezi z dogodki na Kosovu.

Sledil je kulturni program, ki so ga spletili šentjernejski mešani pevski

o V dneh pred prvim majem je bilo tudi v kočevski in ribniški občini več svečanosti. Po mnogih vaseh so postavljali mlaje, kar je tu že tradicija. Praznične dni je večina občanov porabila za odih. Žal pa je po dveh lepih dneh že drugega maja začel padati dež nato pa še sneg, ki se po dolinah ni obdržal, največ preglavic pa je povzročil na Boncarju, kjer ga je zapadlo skoraj 10 cm.

PRVOMAJSKA NAGRADA LABODOVI DELAVKI

Med tridesetimi delavci, ki so dobili letošnje prvomajске nagrade listino dela in 50.000 dinarjev - so štirje iz slovenskih delovnih kolektivov. Eno od teh nagrad je prejela tudi Elizabeta Kunstek iz ptujske Delte, tozda novomeške delovne organizacije Labod. Kunstkova je začela pot industrijske delavke kot priučena šivilja, odkar je Delta Labodov tozda, pa je napredovala do mojstrice šivalnice in brigadirke.

dobro uveljavile in da so v letu dni opravile vrsto pomembnih nalog. Konference so zahtevale več individualnega idejnopolitičnega usposabljanja članstva, medtem ko so pri organiziranih oblikah zabeležile ogromen napredek. K temu je veliko pripomoglo tudi medobčinsko študijsko središče politične šole CK ZKS za Posavje.

Omeniti je vredno tudi zahtevo po zaostri tv odgovornosti do nedelavnih komunistov in do molčečega članstva.

Bilo pa je tudi premalo osebnih zglede v, saj je prav v Posavju veliko zglede in besednih ideologov in povprečnih delavcev. J. TEPPEY

30 let semiške Iskre

Od 12 delavcev pred 30 leti je kolektiv prerasel v največjo delovno organizacijo v črnomaljski občini, v kateri ima delo 1.500 ljudi - Govoril je A. Marinc

Največja delovna organizacija v črnomaljski občini, semiška Iskra, ki zaposluje okoli 1.500 ljudi, je prejšnji četrtak proslavila visok jubilej, 30-letnico delovanja. Na slovesnosti, na kateri so odprli novo proizvodno dvorano, je govoril član predsedstva CK ZKJ Andrej Marinc.

Razvoj semiške Iskre se je pričel z obratom, v katerem je bilo zaposlenih vsega dvanajst delavcev. Sadovi dobrega in odgovornega dela majhne kolektiva, ki se je razvijal ne samo kadrovsko, organizacijsko in tehnološko, marveč tudi samoupravno, saj ima že od 1958 svoje samo-

upravne organe, so se hitro pokazali. Vseskozi so se v Semiču zanašali na svoje sile in na lastno znanje: v vseh tridesetih letih niso kupili niti ene licence, pa tudi večino opreme so izdelali sami. V lanskem letu je semiška Iskra ustvarila za 960 milijonov dinarjev celotnega prihodka ter izvozila za 9 milijonov dolarjev svojih izdelkov.

Nova investicija v razširitev proizvodnje in gradnjo nove proizvodne dvorane, katere vrednost znaša 210 milijonov dinarjev, je največja v zgodovini Iskre Semič in računajo, da se bodo prvi gospodarski učinki pokazali že konec tega leta. S slovesnim zaključkom prve faze gradnje je semiški kolektiv proslavil ne samo 30-letnico dela in razvoja, ampak tudi 40-letnico Osvobodilne fronte in 1. maj.

Slavnostni govornik Andrej Marinc se je najprej zadržal pri neprecenljivem pomenu OF za slovenski narod, precejšen del svojega govora pa je posvetil sedanjim gospodarskim razmeram pri nas. „Učinkovitejša gospodarjenje in racionalnejše obnašanje v gospodarstvu, družbenih dejavnostih, v samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih, torej v celotnem družbenem pa tudi zasebnem življenju, je edina pot, ki zanesljivo pelje v gospodarsko stabilizacijo,“ je med drugim dejal Marinc.

A. B.

BREŽIČANI NA ŠENTVIŠKI GORI

Po tradiciji iz predvojnih let je izredno veliko Brežičanov z družinami preživelo prvi maj v naravi, na Šentviški gori. Planinci, taborniki in še nekateri navdušenci so se odpravili tja že na predvečer. Zakurili so velik kres in ogenj je pončal šele po polnoči. Mnogi so se šele proti jutru umaknili v šotore in zaspali, dokler jih niso prebudili prvi jutranji obiskovalci. S hruba je ves dan odmevala pesem praznično razpoloženih Brežičanov.

NAJLEPŠE DARILO - Z dokončanjem gradbenih del za novo proizvodno dvorano je semiška Iskra, največji kolektiv v črnomaljski občini, proslavila 30-letnico obstoja, 40-letnico ustanovitve Osvobodilne fronte in delavski praznik. (Foto: Bartelj)

Inflacija zamegljuje resnico

Težke ure za posavsko gospodarstvo - Izhod: disciplina in dosledno delo

Zakasnele analize o gospodarjenju niso v nobeno oporo organizacij, ki so dolžni ukrepati, zato je medobčinski svet ZK Posavje strnil obravnavo laniških rezultatov v zahtevo, da morajo biti mesečno na tekočem vsaj izvršni sveti občinskih skupščin, pri reševanju likvidnostnih težav združenega dela pa bi morali bolj sodelovati banka in gospodarska zbornica.

Posavsko združeno delo preživlja hude čase in podatki iz analize ne kažejo resnične vsebine. Številke so

na zunaj spodbudne, vsebinsko pa puhle, ker skrivajo inflacijo. Ta je močno načela obratna sredstva. Re-

ševanje likvidnosti iz dneva v dan je pogost pojav, čeprav tako poslovanje ne vodi nikamor. Edina rešitev je disciplina, dosledno spoštovanje sprejete usmeritve, spremljanje blagovnih tokov z denarnimi.

Združeno delo mora potemtakem najprej zapolniti vrzel v enostavni reprodukciji in se šele potem odločiti za širjenje zmogljivosti, pri tem pa spet upoštevati stabilizacijske zahteve, prednosti in omejitve. Zajezi ti je nujno treba vse, kar ne gre v pravo smer.

Svet je na isti seji sprejel tudi informacijo predstavnika SIS za zaposlovanje in sklenil, naj bi o tem obvezno razpravljali pri obravnavi usmerjenega izobraževanja. Trenutno je v Posavju nezaposlenih 440 oseb, od tega 100 težje zaposljivih, problematičnih. Med iskanci dela je veliko mladih ljudi, ki iščejo prvo zaposlitev, zlasti takih s srednjo izobrazbo. To kaže, da usmerjanje ni bilo usklajeno s potrebami in je rezultat daljšega obdobja, zato problema ni mogoče rešiti čez noč.

Za Posavje je še vedno značilno odhajanje strokovnjakov. Združeno delo kaže malo poguma pri njihovem zaposlovanju, ker nima izdelanih dolgoročnih potreb, ker pri načrtovanju proizvodnje pozablja na ljudi.

J. TEPPEY

Premalo osebnih zglede v

V Posavju zahtevajo zaostri tev odgovornosti do nedelavnih članov ZK - Molk ni opravičilo

Programsko-volilne konference ZKS v posavskih občinah so mimo. Medobčinski svet ZK je ocenil, da so bile dobro izpeljane in da so bile razprave najbolj plodne v Brežicah in Krškem.

V središču pozornosti je bil delegatski sistem, delovanje skupščine, povezava z bazo, povezava delegacij in konference, poudarjene pa so bile tudi naloge gospodarske stabilizacije, od produktivnosti dela do investicijske porabe. V vseh treh občinah je bilo poudarjeno tudi vprašanje nadaljnega razvoja kmetijstva. Povsod so ugotovili, da so se konference

PRVOMAJSKI SPOMIN ŽRTVAM NA JAVOROVICI - V lepem sončnem dopoldnevu se je na Javorovici zbralo več kot dva tisoč ljudi. Podobni prizori so bili tudi še v nekaterih drugih krajih po Dolenjski, kjer so se ljudje zbrali, da bi po tradicionalnem običaju proslavili delavski dan, okrepili našo skupno družbeno zavest in prisluhnili besedam o naši revolucionarni zgodovini, o Titu in o naših nalogah v prihodnosti. (Foto: Janez Pavlin)

V drugi polovici tedna bo suho in toplo vreme.

Cprav je v zadnjih nekaj dneh v Libanonu za spoznanje mirneje kot je bilo minuli teden, ko je bilo v bojih ubitih in ranjenih nekaj sto ljudi, so razmere v tej državi še vedno take, da vzbujajo veliko zaskrbljenost. Tiskovne agencije poročajo, da je vzdolž tako imenovane zelene črte, ki deli krščanski in muslimanski del glavnega mesta Bejruta, še vedno slišati občasno streljanje.

Generalni sekretar Združenih narodov dr. Kurt Waldheim je vnovič pozval vse,

Kako ustaviti vojno v Libanonu?

ki so zapleteni v spopade, naj spoštujejo prekinitev ognja in se vzdržijo nasilnih akcij. Hkrati je ukazal tudi poveljniku mirovnih sil Združenih narodov v tej državi, naj zagotovi dosledno spoštovanje premirja.

Waldheimov poziv je v bistvu namenjen Siriji in Izraelu, državam, ki bi se utegnili, če bi se spodadi širili naprej, zaplesti v pravo vojno.

Po besedah ameriškega zunanjega ministra Haiga so začele Združene države Amerike novo diplomatsko pobudo, s katero naj bi omejili in preprečili spopade. Ameriška diplomacija sodeluje s sovjetsko, saj je bil sovjetski veleposlanik v Washingtonu Dobrinjin že tretjič na obisku v zunanjem ministrstvu, kjer se je pogovarjal o rešitvi libanonske krize.

Iz Bejruta poročajo tudi o prizadevanjih libanonske vlade, ki poskuša spraviti za skupno mizo predstavnike Sirije in voditelje različnih oboroženih političnih skupin Libanona.

Hkrati pa je prišla iz glavnega mesta Saudske Arabije Riada novica, da je začela ta država posvetovanja načelnikov generalštabov arabskih držav, ki naj bi izdelali skupno strategijo, s katero bi se

uspešneje zoperstavili izraelskim vdorom na libanonsko ozemlje. Izrael je sporočil, da dovaža Sirija nove topniške in oklepne enote v Libanon. Izrael je prav tako uradno sporočil, da se je pripravljena pogajati s Sirijo, vendar pod dvema pogojema: če Sirija zatrdi, da bo nasilno priključila velik del Libanona, in če obljubi, da ne bo uničila krščanske desnice v tej deželi.

JUGOSLAVIJA: ODPOTOVAL GADAFI

Libijski voditelj Moamer Gadafi je končal prijateljski in uradni obisk v Jugoslaviji in odpotoval v domovino.

Jugoslavija in Libija zelo plodno sodelujeta na političnem in gospodarskem področju. Obisk je tradicionalno dobre vezi med dvema državama še utrdil, zlasti pa to velja za gospodarsko sodelovanje, v okviru katerega so med pravkar končanim obiskom Moamerja Gadafija sklenili nove obojestransko koristne dogovore.

V političnih pogovorih sta se obe strani izrekli za krepitev izvorne vloge neuvrščenosti in za še večje sodelovanje med neuvrščenimi.

POLJSKA: IZREDNI KONGRES JULIJA

Izredni kongres poljske združene delavske partije bo v Varšavi od 14. do 18. julija letos. Tako so sklenili na zasedanju plenuma centralnega komiteja partije, ki so ga v Varšavi spremljali z veliko pozornostjo.

Štirje člani najozjega poljskega partijskega vodstva so odstopili. Med njimi sta tudi član politburoja Josef Pinkowski in minister za kmetijstvo Jerzy Wojtecki. Za nova člana politburoja so izvolili dva delavca, rudarja Gerarda Gabrisa in delavca tovarne traktorjev Zigmunta Wronskega.

JANEZ ČUČEK

BOBBY SANDS UMRL – Stoletja stara nasprotja med protestanti in katoliki utegnejo izbruhniti znova, kajti v Londonu je umrl Bobby Sands, obsojen pripadnik prepovedane organizacije IRA, ki se je odločil za gladovno stavko, da bi si z njo izsilil status političnega zapornika. Vlada pa to ni bila pripravljena storiti. Na sliki: Takole so v nedeljo korakali člani protestanskega združenja po ulicah Belfasta, da bi manifestirali svojo moč. Na srečo se ob tem niso spopadli s katoliki, kar se je sicer v preteklosti dogajalo. (Telefoto: UPI)

S predpisi se množijo uradniki

Administriranju je treba spodrezati korenine, saj gospodarska moč ne prenese tolikšnega uradništva, da o oženju samoupravljanja sploh ne govorimo

Na sestankih vse bolj glasno razglabljamo o administraciji – zakaj se širi in zakaj ni dovolj učinkovita. Na vojsko uradništva se navadno skopljemo takrat, ko zabredemo v težave. Tako je pred kratkim ZIS sporočil javnosti, da ne bodo sprejemali novih delavcev v organe uprave in da bodo v šestih mesecih pripravili program „racionalnejšega dela zvezne uprave“. Podoben sklep je sprejel tudi IS sabora Hrvatske ter ga priporočil vsem občanin in SIS v tej republici.

Splošna poraba v državi – brez skupne porabe – predstavlja četrtno nacionalnega dohodka. V družbenopolitičnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, SIS in združenjih je bilo lani aprila 256.000 zaposlenih, narašča pa tudi uradništvo v gospodarstvu: na pet zaposlenih sta marsikje v administraciji po dva, ponekod pa je to razmerje celo 2:1 in 1:1.

Škodljive posledice širjenja obeh vrst administracije, „državne“ in „samoupravne“, so večstranske in rušijo celotno družbeno produktivnost dela, hkrati pa močno obremenjujejo stroške proizvodnje. Administracija siromaši že tako in tako premajhne sklade gospodarstva, povrh vsega pa velik državni aparat nujno ovira hitrejši razvoj samoupravljanja.

no tudi nujno razraščanje administracije. Družbena kritika se bo nedvomno morala lotiti vseh področij družbenega življenja, kajti težnja po togo predpisanim urejanju vsega mogočega se širi vsepovsod.

Tako je v prvih štirih letih trajanja delegatskega sistema vsaka izmed naših republik sprejela od 300 do 500 novih zakonov, hkrati pa so po zakonski dolžnosti v ozdih sprejeli od 20 do 40 splošnih samoupravnih aktov. To sta samo dva od številnih primerov, ki pričajo o množični proizvodnji državnih in samoupravnih norm ter o birokratizaciji odnosov v naši družbi. Če bi namreč vse te norme – zlasti tiste, ki so namenjene samoupravljalcem – uresničevali v praksi, je vprašanje, kje je potem še prostor za samoupravljanje.

Uresničevanje zakona o združenem delu pri nas pogosto ocenjujemo kot formalnost, moči izgubljamo pri graditvi sistema, zanemarjamo pa vsebinsko in kakovost odnosov, ki smo jih želeli vpeljati.

O preobrazbi javnih in strokovnih služb veliko govorimo, vendar rezultati niso povsod zadovoljivi, ker o njih in naših skupnih problemih razpravljamo od primera do primera, enkrat o javni upravi, drugič o strokovnih službah SIS itd. Najbolj celovito smo to problematiko – po ocenah v drugih republikah – doslej proučili v Sloveniji. Delegati Slovenije v svetu Zveze sindikatov Jugoslavije so zahtevali, da bi v organih federacije, republik, občin oblikovali strokovno-politične organe, ki naj probleme analizirajo vsestransko in znanstveno ter predlagajo najboljše rešitve.

VINKO BLATNIK

prišel na dnevni red zvezne skupščine.

V zveznem zboru zvezne skupščine so nedavno tega zelo kritično razpravljali o naglem širjenju nalog v SDK. V zadnjih letih se je obseg dela v SDK zato nekajkrat povečal. Temeljno vprašanje je, kako sploh lahko preprečimo nenehno širjenje zakonskih predpisov in drugih določil in kako ravnati v primerih, s katerimi je poveza-

TELEGRAMI

TEHERAN – Po skoraj štirinajstih dneh premora zaradi notranjih spopadov, uličnih obračunov in bombnih diverzij je Iran svojo pozornost znova osredotočil na vojno s soslednjim Irakom, ki traja že 226 dni.

MADRID – Madridski dnevnik Diario 16 je na več straneh objavil doslej skrivana dejstva o nedavni vojaški zaroti, zaradi česar so ga zaplenili. Bistvena trditev tega časopisnega dokumenta je spoznanje, da je vlada doslej prikrivala, koliko je bilo ključnih vojaških starešin, ki so sodelovali v zaroti. Njihovo število naj bi bilo neprimerno večje od objavljenega. Razen tega so zarotniki pripravili tudi politično podporo za obnovo diktature.

RIM – Ameriški zunanji minister Haig je začel serijo srečanj s svojimi kolegi iz NATO, ki jih je pred uradnim začetkom seje ministrskega sveta mogoče imeti za uvod v debato. Med temami, ki so na pogovorih v ospredju, so predvsem „evrorakete“ ter kriza na Bližnjem vzhodu, posebej še v Libanonu.

TORINO – V Italiji se je začelo sojenje 168 zapornikom, obtoženim, da pripadajo terorističnim organizacijama „Rdeče brigade“ in „Prva linija“. Nekateri so osumljeni tudi za uboje: zdaj jim bodo sodili samo za pripadništvo terorističnim skupinam. Najvišja kazen, ki bi jim jo lahko izrekli, je 15 let zapora.

NASILJE POSTAJA VSAKO-DNEVNI spremljevalec sveta. V Avstriji, kjer po letu 1945 niso zabeležili še nobenega političnega umora, policija išče morilca, ki je ubil dunajskega mestnega načelnika za promet in enega prvakov socialistične stranke Heinza Nittla. Neznane ga je ubil v avtomobilu prvega maja, od tedaj pa ga, žal doslej brez uspeha, iščejo ne samo detektivi dunajske policije, marveč tudi strokovnjaki avstrijske varnostne in obveščevalne službe. Kdo in zakaj je zagrešil ta umor, ostaja za zdaj povsem nepojasnjeno. Nepojasnjena ostaja tudi serija umorov v ameriškem mestu Atlanti, kjer so sedaj ubili že 24. žrtev. Tudi tam policija dobesedno tava v temi in kljub obilni pomoči prebivalcev (kar se v Združenih državah Amerike ne dogaja tako pogosto) ne more najti morilca(ev). Pač pa prihajajo na dan podobnosti o seriji umorov, ki jih je v Veliki Britaniji zagrešil Peter Sutcliffe, poklicni voznik avtobusa in tovarnjaka. V znameniti sodni palači Old Bailey, natančneje v sodni dvorani številka ena te palače, je obtoženi že priznal, da je ubil trinajst žensk. Pred časom, ko ga policija še ni prijel, se je začela v nekaterih angleških mestih širiti pravcata panika, zakaj ženske s niso več upale na cesto. Policija je iskala morilca polnih pet let, končno pa ga je našla skorajda po naključju, namreč zaradi ukradenih registrskih tablic. Morilec je bil poročen, a njegova žena vsa ta leta ni nič vedela za pošastno dejavnost svojega moža. Sodni proces, ki vzbuja v Veliki Britaniji izjemno zanimanje, spremlja na stotine novinarjev... Poklicne priče lepih in mračnih platí življenja...

MEDTEM PA JE NEKA DRUGA ŽRTEV nasilja, ameriški predsednik Ronald Reagan, že skoraj povsem okreval po atentatu nanj. Predsednik zdaj normalno opravlja svoje dolžnosti, vendar pa je še vedno pod vsakodnevno zdravniškim nadzorom. Oblasti pa še niso sporočile, kdaj se bo začelo sojenje atentatorju, ki je menda v preiskavi povedal, da je streljal na predsednika zato, da bi se postavil pred svojim dekletom. Ta je malo znana gledališka igralka, a ko se je zvedelo, da je dekletu atentatorja, je takoj dobila ponudbo, naj zaigra v nekem filmu... Čudna logika in čudne navade...

VEČ KRŠITELJEV

Postaja milice Kočevje je lani zaradi kršitev javnega reda in miru podala predlog za uvedbo postopka zaradi 299 kršitev (predlani zaradi 220 in leta 1978 zaradi 159). Kar 90 odstotkov kršitev se zgodi na območju Krajevne skupnosti Kočevje – mesto. Največ lanskih kršitev odpade na pretepe

MADRID – Španska vlada je sklenila, da ne bo obnovila dovoljenja za bivanje več kot dvajsetim sovjetskim uslužbencem, med katerimi so trije na pomembnih položajih v predstavništvih Sovjetske zveze v tej državi. Vsi ti sovjetski državljani morajo zapustiti špansko ozemlje. To je objavil madridski tisk, ki se sklicuje na izjavo španskega zunanjega ministra Pereza Llorce.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Minuta molka in obujanje spominov na življenjsko in revolucionarno pot Josipa Broza Tita – to je najmanj in največ, kar lahko to ljudstvo podari svojemu največjemu sinu ob obletnici njegove smrti. V Jugoslaviji je bilo več tisoč žalnih slovesnosti. Osrednja je bila v veliki dvorani skupščine SFRJ. V glavnih mestih republik in pokrajin so imeli komemorativne seje, na katerih so o osebnosti in delu tovariša Tita govorili najvidnejši republiški in pokrajinski funkcionarji.

V Titov spomin

Cvijetin Mijatović, predsednik predsedstva SFRJ, je v počastitev spomina na predsednika Tita med drugim podčrtal:

„Tako kot je Lenin s svojim velikanskim likom pomenil začetek našega stoletja, je Tito, velikan na svetovnem prizorišču, če uporabimo besede njegovih velikih sodobnikov, vtisnil pečat okolju svojega stoletja.

Še tedaj, ko je bil Tito živ, so na raznih straneh, dobronamerano in manj dobronamerano ugibali, kaj bo z Jugoslavijo, ko ga ne bo več.

Ta ugibanja so izražala in izražajo nerazumevanje narave naše revolucije, njene demokratske biti in humanističnega bistva. Tito, najbolj popolno poosebljenje našega gibanja, je sam, kot je pogosto poudarjal, lahko prerasel v tisto, kar je postal, samo v takšnem gibanju, kakršno je bilo naše. Kadarkoli mu je bilo izraženo, kako priznan je, je to vselej prenesel na svoje sorbce, na partijo in na gibanje nasploh. „Tito ni tega sam ustvaril,“ je večkrat poudaril, „vsi skupaj smo to storili.“

Veličina osebnosti v revolucionarnem gibanju je predvsem v sprejemanju pravilnih odločitev v prelomnih, usodnih trenutkih zgodovine, v trdnosti in jasnosti usmeritve na osnovnih strateških smereh in v sposobnosti, da bi zbrali prava sredstva in način za izpolnitev odločitve. Predvsem zaradi takšnih sposobnosti, ne pa zaradi svojih funkcij v partiji in v državi, si je pridobil in užival velikanski in vsesplošni ugled vodilne osebnosti v našem gibanju in v naši državi. Tito je bil velik tudi v tem, da je tudi sam, izhajajoč iz tega, da nezmotljivih in vsevednih ni, zmožl izluščiti – ne le iz uspehov, temveč tudi iz slabosti in napak – izkušnje in nauke, nujne tako za gibanje kot za njegovo vodstvo.

Spomnimo se na primer Titove kritične ocene gesla o oboroženi vstaji, vsiljeni od zunaj konec dvajsetih in v začetku tridesetih let, za kar tistikrat niso obstajale možnosti: ali pa Titove obsodbe sektaškega stališča do sindikalnega vprašanja in nastajanja nezakonitih sindikatov. Da ne govorimo o njegovem vztrajnem zavzemanju in zaslugi za to, da je partiji uspelo izoblikovati pravilno in dosledno stališče do narodnega vprašanja v naši zapleteni večnarodnosti skupnosti.

Znano je, koliko je bilo takih primerov in ustreznega Titovega reagiranja, tako med vojno kot v povojnem razdobju. Z eno besedo, Tito je od komunistov vselej terjal samokritičnost in je bil sam samokritičen. Vsega, kar smo dosegli na naši revolucionarni poti, ni mogoče ločiti od Zveze komunistov in od osebnosti, ki je stala na čelu partije več kot štiri desetletja, od prvega človeka naše revolucije, Josipa Broza Tita. Tako kot je ob neki priložnosti dejal Edvard Kardelj: „Na vsakem koraku naše revolucije je čutili Titov delež.“ Danes bi lahko dejali, da je ob vsakem našem koraku čutili Titovo misel in delo.“

MILAN MEDEN

Otroci iz slovenskih vrtec se že pospešeno pripravljajo na razpravo o podražitvi oskrbnine. (Telefoto: J. Zasluzkar, posebej za Veritas).

PRVOMAJSKI POZDRAV – Dan pred praznikom dela so vinogradniki v Čelah prvič postavili mlaj, s katerega je plapolala slovenska zastava in daleč naokoli naznanjala slavnostne dneve delovnih ljudi. O pomenu praznika je zbranim spregovoril Franc Volčanšek. (Foto: M. Zupančič)

POVSOD ZIV SPOMIN NANJ – Osebnost našega največjega revolucionarja, državnika, borca za mir na svetu in nevršenost Jugoslavije navduhu je ustvarjalnost na vseh področjih. Na sliki Titov lik na gobelinu. Posnetek je z razstave ročnih del v domu JLA v Brežicah. (Foto: Teppey)

SODOBNI MOSTIŠČARJI? – Da se dolenske vasi razvijajo po svoje in izgubljajo čar pristnih kmečkih domačij, lahko vidimo na vsakem koraku. Takele zgradbe, kot je v vasi Selo pri Beli cerkvi, pa so vendarle redke. Zakaj hiška na „koleh“, ve najbrž samo lastnik...

KRAPJI KRALJ IZ SAVE – Janez Kozole iz Sevnice je 30. aprila blizu Impoljce na trojček št. 9 zapel za Savo kar lepega, 9,30 kg težkega krapa. 73 cm dolgi in precej bolj kot klobuk ovalni velikan se je vdal po 20 minutnem utrjanju. (Foto: Železnik)

ZMAGA RIKA
Ekipa Rika, ki so jo sestavljali trije mladinci te OZD in trije vojaki, je zmagala na tekmovanju „Tito-revolucija-mir“, ki ga je organizirala občinska konferenca ZSM Ribnica. Ta ekipa bo zastopala občino na regijskem tekmovanju v Litiji. Tekmovanje je bilo napeto in je bil zmagovalec znan šele po dodatnih vprašanjih. Za Rikom so se uvrstile po tem vrstnem redu ekipe Dolenja vas, ITPP in Ribnica. V kulturnem programu so nastopili člani KUD iz Dolenje vasi in vojaki.
M. G.-C

Jugotanin kot grenka izkušnja

Koliko je pravzaprav stala neuspela rekonstrukcija? Nekdanji direktor Slavko Vilčnik pred razrešitvijo tudi v izvršnem svetu – Zlom neke megalomanije

Za naslednjo sejo občinske skupščine v Sevnici, ki bo 14. maja, je pripravljen predlog za razrešitev Slavka Vilčnika, člana izvršnega sveta. Tovariš Vilčnik je bil direktor Jugotanina v času rekonstrukcije vse do uvedbe ukrepa družbenega varstva lani. Za novega člana izvršnega sveta je predlagan Dušan Močnik, ki se je kot mlad diplomirani ekonomist poklicno uveljavil v kmetijski Metalni.

V obrazložitvi za razrešitev Slavka Vilčnika je navedeno, da kot direktor skupaj z drugimi odgovornimi delavci ni ukrenil vsega potrebnega, da bi preprečili težak položaj Jugotanina. Za kakšne napake gre, povedo nekatere številke. Investicijski program za rekonstrukcijo Jugotanina je prvotno znašal 67 milijonov dinarjev. Na ta znesek je bil narejen tudi rentabilnostni izračun. Toda vlaganja so šla svojo pot, saj je bilo v letih 1978 in 1979 vloženo v osnovna sredstva kar 150 milijonov dinarjev. Površju vsega je poizkusna proizvodnja opozorila na vrsto napak pri vgrajeni opremi. V letu 1979 so v Jugotaninu dosegli komaj 37-odstotno zmogljivost tovarne, lani pa 52-odstotno. Za odplačevanje kreditov so najemali nova posojila, izguba pa je v treh letih znašala kar 60 milijonov dinarjev. Kdorkoli bo pre-

vzel Jugotanin, ki je prišel v stečaj, ne bo imel lahkega dela. Toda to še ni vse. Neugodnim poslovnim rezultatom je treba dodati še nejevoljo prebivalcev širše okolice tovarne, ki zaradi Jugotanina živijo v onesnaženem okolju. Vsi pozivi in moledovanja, naj bi odgovorni glede tega kaj ukrenili, so bili doslej zaman. Do zloma neke megalomanije, kakršno predstavljajo zamisli o ponovnem vzponu Jugotanina, je prišlo po neizprosnih logiki števil. Ostanje pa vprašanje, zakaj v občini že prej niso imeli poguma, da bi pogledali resnici v oči.
A. ŽELEZNIK

Male hidrocentrale

Načrti za gradnjo malih hidrocentral in toplarne v Novem mestu
Novomeška občina je z naraščajočo industrijo in urbanizacijo vedno večji potrošnik vseh vrst energij. Strokovno ugotovljeno je, da bo v občini letos porabljenih 142.900 MWh in da bodo potrebe po elektriki vsako leto za okrog 9 odst. večje.

Nepravilna pot

Zakaj z miličniki nad gradbeni odbor?
V vašem odboru v Apneniku so ob referendumu v boštanski krajevni skupnosti v Sevnici občini z veliko vneto prepričevali ljudi. V novi petletki naj bi zgradili vodovod na Vetrniku in posodobili ceste. Nemudoma so izvolili odbor za gradnjo vodovoda, saj je zadnja suša pokazala, kako hud problem je preskrba s pitno vodo. Ozirajo se kajpak tudi po vodnih izvirih. Spodnji, v Slapšakovem gozdu, leži tako nizko, da bi bilo potrebno celo dvojno prečrpanje, voda pa je po vsej verjetnosti tudi oporečna. Ostal je le še izvir Polžek. Tega pa je zajel za svoj vodovod center krajevne skupnosti, to je Boštanj. Da bi Vetrničani dali

zato bo treba dosledno upoštevati program racionalne izrabe elektrike. Hkrati s tem bo nujno potrebno uresničiti tudi gradnjo daljnovodov in trafopostaj, predvidenih v družbenem planu.

Zaradi izkoriščenja vseh možnih virov domače energije pa tudi za potrebe SLO bo v prihodnjih letih kot načrtujejo, zgrajenih nekaj hidroelektrarn, tako v Starih žagah, v Luknji, na Dvoru in Žužemberku pa v Vrhpelju na Temenici in v Vrhpelju ob potoku Kobila ter v Radovljah ob potoku Radulja.

Se večji porabnik postaja Novo mesto glede toplotne energije, saj bodo potrebe v naslednji petletki narasle predvidoma za 20 odstotkov vsako leto. Prav zato in ker grozijo še višje cene, je tudi za porabo toplotne energije predviden program varčevanja, za katerega se že ve, kako bo usmerjen. V tej petletki pa je predviden tudi investicijski program s projekti vred za gradnjo toplarne v Novem mestu in v izdelavo vsaj idejnega projekta za energetsko preskrbo ostalih večjih naselij v občini.
R. B.

OBČUTLJIVA ZAMETOVKA

Slabo vreme in mraz zadnje dni v belokranjskih vinogradih doslej nista naredila velike škode. Pozeba je sicer prizadela nekaj površin, vendar je tega dokaj malo. Več škode so utrpeli le vinogradi v dolinah, na njihovih površinah, zlasti občutljiva pa je žametna črnina.

„BETON“ SE TRUDI

V Stillesu veliko pričakujejo od nove tovarne blizu Blance. V Betonu, sevnški mestu tozdravnice operative, zadržujejo, da bo do 5. maja nared stropa na proizvodni dvorani, do 20. maja naj bi bila dvorana tudi povsem zaprta. Pravijo, da takšne zime že dolgo ni bilo. Zemlja je bila neverjetno dolgo tako zamrznjena v globini, da si je zaseben bager polnil precej zob, preden je lahko kaj izkopal. Na gradbišču je sedaj tudi po 70 delavcev.

vodo v analizo, so se lotili manjšega odkopa. To pa je pomenilo alarm za boštanski vodovodni odbor. V nedeljo, 26. aprila, so miličniki jeli obiskovati posamezne člane vaškega odbora Apnenik in gradbenega odbora na Vetrniku.

Zaščita vodovodnega zajetja je vsekakor pomembno vprašanje. Vseeno je vprašljivo, če je bilo treba nad mlade člane vodovodnega odbora na Vetrniku res pognati miličnike? Krajanje so člane vodovodnega odbora komaj prepričali, da so prevzeli delo. Nimajo kaj prida izkušenj. Ne bi bilo pametneje, da bi se ob sporu, ki ga pravzaprav ni bilo, člani (ali vsaj predsednika obeh odborov) usedli skupaj in se mirno pogovorili?
V odročnih krajih namreč vidijo v miličniški uniformi le pregon, fantje na Vetrniku pa želijo samo napredek!
A. Z.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Herbicidi in ozelenitev vinograske zemlje

Iz ekonomske nuje posegamo v praksi prehitro po vedno več in novih kemičnih sredstvih za uničevanje plevela – po herbicidih. Prav ta potreba nas podzavestno sili v to, da mejo uničevanja plevelov s temi sredstvi velikokrat sicer dosegamo, včasih pa tudi zaradi kratkovidnosti in neznanja presežemo.

Meja je dosežena takrat, kadar se pojavijo škodljivi učinki, ki niso več – dolgoročno gledano – v sorazmerju s koristmi. Težava je v tem, kako spoznati negativne učinke, kako jih ovrednotiti in kako ter s kakšnimi sredstvi ublažiti. Raziskovalca G. Maas in W. Pestemer pravita: „Herbicidi moramo obravnavati z vidika varstva okolja in zahtev ljudi po čim bolj zdravem življenju ne le te generacije, ampak tudi bodočih. Te upravičene zahteve izzivajo znanost, da išče nova pota v tehnoloških pridelovalnih hranah, v katerih ne smejo biti in niso herbicidi edina vsemogoča sredstva ter nespremenljivi tehnološki način.“ Zato bomo uporabo herbicidov tudi v vinogradništvu spravili v razumne meje.

Herbicidi so z ekonomskega in organizacijsko-delovnega vidika izredno zanimivi. V določeni meri in na primeren zemljišči lahko povečajo ekonomske učinke. Prav zaradi tega moramo prištevati smotno rabo herbicidov med koristne, dopolnilne ukrepe v sodobni negi vinograske zemlje. V svetu obstaja med vinogradniki – biologi, pedologi, zaščitniki okolja najrazličnejša mnenja (za in proti, več proti) o splošni in dolgoročni koristnosti herbicidov. Dr. Stojan Vrabi, znani slovenski fitopatolog, pravi: „Herbicidi so nujno zlo in se jim tudi v bodoče ne bomo mogli povsem odreči, dokler ne najdemo primernejšega tehnološkega ukrepa.“

Glavne prednosti herbicidov vidimo v naslednjem:

– s kemično košnjo lahko v določenem času, na določeni zemlji, pocieni in bolj ali manj hitro ter učinkovito ustvarimo ugodno mikroklimo za boljše dozorevanje in posredno tudi za večji pridelek grozdja (manj gnitja, boljša oplodnja);

– s herbicidi lahko uravnava porabo vode iz zemlje, zlasti tiste s transpiracijo preko rastlinja. Tako posredno ustvarimo primernejše razmere v zemlji in nad zemljo za rast in razvoj trte;

– gospodarske prednosti so tako očitne, da jih ne bomo naštevali, saj jih navadno še preveč radi potiskamo v ospredje. Ne bomo ponovno naštevali negativnih plati uporabe herbicidov v vinogradu. Zato moramo njihov uporabo primerjati in tehtati s koristmi o prednosti njihove uporabe.

Uporaba totalnih herbicidov

po celi površini vinograda je dovoljena le v izjemnih primerih, na primer:
– v letih z veliko močre, ko je nemogoče zadrževati plevel v naravnih mejah z mehanskimi pripomočki (pletev, kop) in kjer bi z uporabo traktorja (malčarja) zemljo v vinogradu poravnali bolj kot s kemično košnjo;
– v izjemno neugodnih klimatskih razmerah in v trenutkih, ko nam v strmih legih primanjkuje ljudi ter obstaja velika nevarnost, da nam bolezenski povzročajo veliko škodo na tleh oziroma pridelku.

• Le v teh dveh primerih je raba totalnih herbicidov umestna. V vseh drugih primerih pa moramo njih uporabo omejiti na najmanjšo možno mero ali pa uporabo sploh opustiti.

Zadrževanje rasti plevelov

je bolj preverjena in uspešnejša metoda uporabe herbicidov, ki jo lahko uporabimo za zadrževanje rasti plevelov na celi površini vinograda in v izjemnih primerih tudi na brežinah teras. Posebno na sušnih zemljah in legah ter v letih z malo padavinami je priporočljiv ta način kemične košnje plevelov. Količine herbicidov, ki jih uporabimo pri tej metodi, ne smejo biti prevelike, zlasti ne takrat, kadar gre za uporabo teh herbicidov v nasadih, ki smo jih trajno ali začasno ozelenili. Na zatrtih površinah, o tem si moramo biti na jasnem, smemo uporabiti le take količine herbicida, s katerimi dosežemo le „učinek velenja“. Ta učinek je mogoče doseči le pri travah. Druge rastline, zlasti detelje, križnice in zelatni pleveli, pri taki rabi herbicidov v 2 do 3 letih odmrejo in izginejo iz vinograda.

Sejmišča

NOVO MESTO: Na prvi sejmu v maju so rejci pripeljali 418 prašičev, starih do 12 tednov, in 7 starejših živali. Vseh skupaj so prodali 264. Za pujske je bilo treba odšteti 2.400 do 3.200 dinarjev, za prašiče pa 3.300 do 4.000 dinarjev. Na prodaj je bilo tudi 19 glav goveje živine, lastnika pa je menjalo 11 živali. Voli so stali od 49 do 56 dinarjev 1 kg žive teže, krave 45 do 48 1 kg žive teže, junci ali telice pa 45 do 52 din 1 kg žive teže.
BREŽICE: Sejem je bil zadnji dan pred prazniki. O živahnosti ni moč govoriti, saj so rejci pripeljali le 140 do 3 mesece starih pujskov. Prodali so jih 60, odšteti pa je bilo treba po 120 dinarjev za 1 kg žive teže.

Kmetijski nasveti

„Muhe“ čivkajočega živžava

Tudi na kmečkem dvorišču je vse bolj opazna sprememba, da se naravna kolkja in zreja piščancev umika „umetni“. Ta ima svoje prednosti, pa tudi pasti, v katere se ujame, kdor ne pozna zahtev reje in velike občutljivosti puhastega in čivkajočega živžava zlasti v prvih dneh življenja. Prvih deset dni je sploh odločilnih za uspeh reje.
Napačen ali pomanjkljiv je lahko že prevoz iz valilnice. Prehlad kaj lahko razredči mlado jato ali ima zanj usodne posledice, ker živali, ki so prehlad prebolele, precej slabše priraščajo. Enodnevnne piščance je treba čimprej nastaniti v suhem toplem prostoru, ponuditi pa jim treba tudi vodo in hrano, četudi imajo v rumenjakovi vrečki zalogo za prvih 48 ur. Brez grela ne gre, saj mora biti temperatura v prostoru ali škatli, kjer so nastanjeni piščanci, med 20 in 24 stopinj. Za manjšo skupino zadošča 60 do 100-vatna žarnica, za večje jate pa so primernejše posebne infra žarnice, ki dajejo več toplote.
Mlade živali je treba ogrevati mesec dni ali več, odvisno od zunanjih temperatur. Ze po obnašanju in čivkanju je mogoče sklepati, če so toplotne razmere ugodne ali ne. Presunljivo čivkanje in stiskanje v gruča pa tudi odprti ktljun je znak za alarm. Šele nekako po dveh mesecih, ko so živali že dovolj utrjene, jih je mogoče brez večjih pretresov spustiti na prostost.
Dovolj gibalnega prostora je druga nujna zahteva, ki ji je treba zadostiti. Primerna gostota v prvih tednih življenja piščancev je 10 do 15 živali na kvadratni meter. Na sto piščancev sta potrebna dva dvolitrska napajalnika in četrta kvadratnega metra krmilnega prostora. Prvi teden je obvezno treba menjavati vodo dvakrat na dan, napajalnike pa redno čistiti.
In kako je s hrano? Za plemenke piščance prva dva meseca priporočajo mešanico PŠ ali bro–starter. Po dveh mesecih je za jarkice, bodoče nesnice, najboljša krma JR, za brojlerje pa bro–finišer. Te tovarniške mešanice vsebujejo vse potrebne dodatke (tudi proti kokcidiozi) in se rejec lahko zanese, da z njimi ne bo naredil krmilne napake.
Inž. M. L.

Rdeči križ z vami - za vas

Ob tednu Rdečega križa

V tednu od 4. do 10. maja poteka po vsej domovini pod geslom „Rdeči križ z vami - za vas“ teden Rdečega križa, ki je letos posvečen tudi praznovanju štiridesetletnice vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. Rdeči križ Jugoslavije je bil ustanovljen 9. maja 1944 v Drvarju, kmalu zatem pa so na pobudo Borisa Kidriča v belokranjskem Gradcu ustanovili Rdeči križ Slovenije.

V teh dneh te najhumannejše organizacije pripravljajo vrsto manifestacij, poudarek pa so dobile tudi vse tiste akcije, ki jih Rdeči križ pripravlja vse leto. Teden Rdečega križa naj bo priložnost, da se v organizacijah združenega dela ustanavljajo aktivni RK. Ti imajo zelo pomembno vlogo, predvsem pri preprečevanju nesreč pri delu, krvodajalskih akcijah, sodelovanju pri ukrepih za higijensko-tehnično in varno delo, pri organizaciji nege bolnika na domu, zdravstvenovzgojnih predavanj in ne nazadnje v sodelovanju s civilno zaščito v okviru nalog LO in DS. Ker je število do sedaj organiziranih aktivov Rdečega križa v OZD še vedno majhno, je potrebno v letošnjem letu, še posebej v tednu RK, nadaljevati akcijo, ki je bila pod naslovom „Ustanovimo 500 aktivov Rdečega križa v OZD“ zastavljena že pred štirimi leti.

Tednu Rdečega križa je posvečen tudi vsakoletni sprejem učencev prvih razredov med mlade člane RK, med člane pa bodo ob slovesnostih sprejeli učence sedmih razredov. S tem v zvezi po šolah že teče akcije za zbiranje rabljenih igračk, ki jih bodo poslali narodom v razvoju, nekaj pa jih bodo uporabili za vrtec brigad RK. Letos mladi člani RK ne bodo zbirali sredstev s prodajo vrednostnih lističev po šolah in črpalkah, s prodajo zrnk in značk, kot je bilo leta nazaj v navadi.

J. PAVLIN

SPET BRIGADE

Občinska konferenca ZSM Kočevje že evidentira mlade za mladinske delovne brigade. Kočevska mladina bo sodelovala na republiški delovni akciji „Goričko 81“ in na lokalni.

Pospešeno evidentirati

Ocena MS SZDL Ljubljana. ponekod zamujajo s pripravami na volitve - Oceniti delovanje delegatskega sistema

O oceni priprav na volitve leta 1982, bližnji akciji NNNP 81, vpisu v šole usmerjenega izobraževanja in še nekaterih zadevah so razpravljali na zadnji seji Medobčinskega sveta SZDL ljubljanske regije, ki je bila 29. aprila. Na njej so se tudi poslovili od svojega dosedanjega predsednika Jožeta Novaka, ki je že prevzel posle predsednika občinske skupščine Kočevje.

Evidentiranje možnih kandidatov za delegate ni treba zožiti le za volitve v občinske skupščine, ampak je treba hkrati evidentirati tudi za skupščine SIS, druge samoupravne organe, vodstva organizacij pa tudi družbeno-političnih organizacij. Seveda morajo biti v akciji evidentiranja vključene tudi vse ostale družbeno-politične organizacije, in ne le SZDL. Evidentiranje naj zajame sleherni KS in OZD.

Ko so razpravljali o vpisu v šole usmerjenega izobraževanja, so ugotovili, da se je prijavilo preveč kandidatov za družboslovne smeri in premalo za proizvodne. Tako je premalo prijav za kovinsko smer preveč pa za pedagoške kadre in medicinske sestre. Zato bo potrebna še precej usklajevanja, pri čemer bodo morali odigrati najpomembnejšo vlogo usklajevalni odbori za usmerjanje vpisa po občinah. Poudarili so, da kljub vsem pritiskom ne bi smeli spremeniti predvidenega razmerja vpisa 70:30 v korist proizvodnih poklicev, pa tudi ne dovoliti ponekod odpiranja še novih oddelkov (če je prijav več), ker bo potem pač manjkalo učencev v šolah v drugih krajih. Menili so tudi, da je treba javnost seznaniti s tem, da pred 15. junijem ne bo noben

RIBNICA: KOMEMORACIJA OB DELU

Delavci telesnokulturnih organizacij v Ribnici so počastili spomin na prvo obletnico smrti predsednika Tita s prostovoljnim delom, ki so ga opravili 4. maja. Temeljito so očistili plavalni bazen in druge prostore. Domenili so se, da bodo z delom nadaljevali ob drugi priložnosti, redno delo pa pri tem ne bo nič trpelo.

PREKALJENOST - 85-letnemu Martinu Vidmarju predsednik OK ZK Krško Jože Habinc podeljuje priznanje. (Foto: P. PERC)

Priznanja za zvestobo

podeljena v Krškem članom ZK s 30-letnim stažem

Predsednik občinske konference Zveze komunistov v Krškem Jože Habinc je na priložnostni slovesnosti pred prazniki podelil priznanja sedemnajstim članom ZK, ki nprekinjono že najmanj 30 let zvesto opravljajo številne odgovorne družbene naloge.

Navzlic letom in boleznim so prav starejši komunisti vzorniki mladih članov. Tako, denimo, 85-letni Martin Vidmar še vedno obiskuje sestanke osnovne organizacije ZK na Senovem. Ob njem so priznanja prejeli še Franc Pušnik, Martin in Alojz Hlastan, Stanko Golouh, Dragotin Horvat (vsi s Senovega), Jože Koštomaj, Avgust Ašič, Marija Drogenik, Silvo Gorenc, Martin Deržič, Jože Možina, Nežika Ivanjšek, Slavko Smerdel (vsi iz Krškega), Emil Lekše in Gvidon Vesel (oba iz Leskovca in Jože Bukovec iz krajevne skupnosti Krško polje.

Po slavnostni skupni seji občinske konference Zveze komunistov, Socialistične zveze in občinskega sindikalnega sveta, kjer so podelili še druga družbena priznanja aktivistom treh družbenopolitičnih organizacij, so se slavljenci udeležili sprejema zvezne štafete mladosti. V hotelu „Sremič“ pa so v živahnem kramljanju izmenjali nekatere revolucionarne izkušnje.

Še vedno v središču dogajanj

Borci novomeške občine v večini zelo aktivni v družbenopolitičnem življenju Na volilni konferenci Vinko Bambič ponovno izvoljen za predsednika

22. aprila je bila v Novem mestu volilna konferenca občinske organizacije Zveze borcev NOV, na kateri so ugodno ocenili delo v minulem mandatnem obdobju. Vse komisije so bile aktivne, prav tako občinski odbor in njegovo predsedstvo. Večina članstva tu i aktivno sodeluje v družbenopolitičnem življenju, posebno pri SLO.

Vseh šest stalnih komisij, ki delajo pri občinskem odboru ZB, je sproti spremljalo in reševalo svoje naloge, posebno veliko dela pa je bilo v komisiji za priznavanje delovne dobe v dvojnem številu, ki je bila za 18 mesecev spet oživljena za zamudnike. V reševanje je dobila

163 vlog, od katerih je bilo precej že nekajkrat obravnavanih in v nekaterih je nastopalo tudi več deset priči.

Prav tako je v vsem minulem letu obilo dela ležalo na ramah Komisije za ohranjanje revolucionarnih tradicij NOB, pa tudi ostalih. Lani je bilo

na topliško-klimatskem zdravljenju 140 invalidov in še 253 borcev. Ugotavljajo pa, da bo potrebno letos pospešiti sistematske zdravstvene preglede. Predvideli so, naj bi bilo trdvrstne zdravniške pomoči deležno okrog 1000 borcev.

Stanovanjsko vprašanje borcev je v novomeški občini dokaj lepo urejeno. Lani so bili rešeni še 4 primeri prisilcev stanovanj tako da je lista prisilcev že skoraj prazna. Več pa je prošelj za kredite pri obnovi stanovanjskih hiš, kar pa bo možno tudi v nekaj letih urediti.

Na volilni konferenci je bil sprejet statutarni sklep, zatem pa so ponovno izvolili za predsednika Vinko Bambiča in za podpredsednika Janeza Potočarja. Prav tako so sekretarke posle še naprej zaupali Ignacu Vučku.

R. B.

Nov odnos do pomnikov

Skrb za vzdrževanje in urejanje številnih pomnikov NOB v novomeški občini ne bo več le na ramah borcev

30. aprila je bil v novomeškem Domu JLA podpisan dogovor o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov in drugih obeležij iz obdobja socialistične revolucije ter poimenovanjih na območju občine Novo mesto.

V novomeški občini je okrog 180 raznih spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij iz časa NOB, za katere so doslej skrbeli pretežno borci s pomočjo osnovnošolske mladine. Ker so pomniki revolucije potrebni stalne obnove in rednega vzdrževanja, borcev pa je vedno manj, je prav, da skrb za ohranjanje pomnikov NOB preide v organizirano varstvo širše družbe.

V dogovoru, ki so ga med drugimi podpisale vse krajevne skupnosti, gre tudi za načela in družbeno ocenitev, kako vrednotiti želje po še novih obeležjih.

Predsednik občinske organizacije ZKB NOV Vinko Bambič je v uvodnem govoru na skromni slovesnosti poudaril, da skrb za urejanje pomnikov NOB ne sme biti prepuščena samo šolski mladini ob nekaterih praznikih, marveč da bi morali zanje

vse leto skrbeti z večjo pomočjo delavske in srednješolske mladine.

Odbor podpisnikov družbenega dogovora bo sredstva za obnovo spomenikov in obeležij razporejal, kot bo najbolj potrebno glede na stanje posameznih objektov, planirano pa je v ta namen že letos 270.000 dinarjev, v srednjeročnem obdobju pa celo 732.000 din. Sredstva iz proračuna in občinske kulturne skupnosti so zagotovljena.

Nujno bo čimprej izpopolniti že obstoječo kartoteko raznih pomnikov NOB in zavarovati vsaj zemljišča, kjer so važni dogodki bili, a še nimajo obeležij.

R. B.

PRAZNIK OSNOVNE ŠOLE V TREBNJEM

Osnovna šola „Jože Slak-Silvo“ ima 24. aprila svoj dan. Praznuje ga v spomin na dan, ko je prejela ime po tem dolenskem narodnem heroju. Letos so v okviru praznovanja pripravili koncert glasbene šole in nastop folklorne skupine iz pobratene šole iz Velike Gorice. Ob tem srečanju so znova izmenjavali izkušnje na pedagoškem področju, se dogovorili za športna tekmovanja pa tudi za obisk Trebnjcev v Veliki Gorici.

NEURADNI REZULTATI POPISA V KRŠKEM

Po prvih neuradnih podatkih občinske popisne komisije je na dan popisa prebivalstva 1. aprila živelo v krški občini 27.799 prebivalcev. 771 je bilo zdomceev-delavcev, 246 pa njihovih družinskih članov. Popisovalci so našli 8183 gospodinjstev in 8393 stanovanj. Rekreativskih bivališč in nenaseljenih hiš je bilo 597. Zanimivi so tudi prvi neuradni podatki, ki bodo postali predmet obdelav najrazličnejših statistik, govorijo pa o kmetijstvu. 1. aprila letos je bilo v krški občini 8443 govedi, 7435 prašičev, 523 konj, 235 ovac in 47305 glav perutnine. Popisovalci so našli 20 kombajnov in 2506 vodnjakov.

KRŠKO: DANES PREDAVANJE

V okviru izobraževalnega programa za informatorje in mentorje novinarskih krožkov bo danes ob 15. uri v Krškem organizatorjem obveščanja v ozidih in tozidih Posavja predaval Tomo Martelanc o vrsteh publicističnega pisanja. Predavanje pripravlja komisija za agitacijo in propagando pri OK ZK Krško v sodelovanju s komisijo za idejno-politično delo pri Medobčinskem svetu ZKS Posavja.

šolar vedel, če je dokončno sprejet v šolo, v katero se je prijavil.

J. PRIMC

Kakšni so bili lanski zaslužki?

V nobenem kolektivu novomeške občine lani poprečni osebni dohodki niso znašali manj kot 6.000 dinarjev - Večina zaposlenih dobivala 7.000 do 9.000 dinarjev

Lista v preteklem letu o izplačanih osebnih dohodkih za območje novomeške občine daje dokaj jasno podobo o gibanju osebnih dohodkov za gospodarstvo, mnogo manj pa za področje negospodarskih dejavnosti. Prav zato, ker podatki niso za obe dejavnosti enako prikazani, je težko ali pa sploh nemogoče delati kakršne koli primerjave.

Kar zadeva gospodarstvo, je v analizi zajetih 105 delovnih organizacij, med katerimi je 14 takih, kjer so v letu 1980 zaposleni dosegli nad 10.000 dinarjev poprečnega mesečnega osebnega dohodka, ni pa tudi niti enega kolektiva, v katerem bi dobivali zaposleni v poprečju manj kot 6.000 din. Velika večina delavcev v združenem delu pa je zajeta v poprečjih med 7.000 in 9.000 din.

Glede na strokovnost dela niti ni presenetljiv podatek, da je bilo najvišje mesečno poprečje doseženo v

Dolenskem projektivnem biroju, in sicer 14.618 dinarjev, in v Pionirjevem projektivnem biroju (13.652 dinarjev). Upošteva je isto merilo, pa se zdi neverjetno lep zaslužek v Opekarni Zalog, kjer je poprečen zaslužek znašal 10.929 dinarjev.

Lestvica ugotovljenih zaslužkov z obratnega konca pa kaže, da so v poprečju najmanj zaslužili v mirnopeški Beti, in sicer 6.011 dinarjev, drugi z zadnjega konca so v Novotekovem tozdu Konfekcija s 6.069 din poprečnega osebnega dohodka, sledi pa IMV Podgorje Sentjerneje s 6.202 din.

Precejšnje razlike v izplačilih je videti tudi v delovnih skupnostih skupnih služb. Najnižje poprečje izkazujejo le-ta pri Gorjancih v Strazi, in sicer 8.385 dinarjev, pa v Novoteksu 8.455 dinarjev, najvišje pa v GG Novo mesto 11.732 din in pri Pionirju 11.542 dinarjev.

R. B.

Samoupravljalne izkušnje

Kočevje: razprave bodo zajele predvsem svobodno menjavo dela, delegatski sistem in samoupravno povezovanje

V kočevski občini še vedno trajajo razprave pred kongresom samoupravljalcev. Za delegatski kongres so izvolili Mirico Dimitrijevič iz Melamina in Vido Beljan iz Avta Kočevje.

Razprave nekoliko zamujajo, in to predvsem zaradi preobremenjenosti in pomanjkanja ljudi, ki bi jih vodili. Pred prazniki je bila večja razprava le o povezovanju gozdarstva, kmetijstva, lesne industrije in lovstva. V občini bodo analizirali izkušnje, ki so jih pridobili pri tem samoupravnem povezovanju, nato pa jih bodo posredovali kongresu samoupravljalcev, da bodo lahko koristile tudi drugim.

Do 15. maja bo še več razprav, ki jih organizira SZDL. V Melaminu bo osrednja tema razprave kolektivno

delo, odločanje in odgovornost ter delegatski sistem. V krajevni skupnosti Kočevje-mesto pa bodo analizirali delo delegacij in delegatov.

V Avtu Kočevje bodo posebno podrobno obdelali svobodno menjavo dela med tozdoma „Tovorni promet“ in „Mehanične delavnice“. Med drugim bodo skušali najti odgovor na zanimivo vprašanje: „Kdaj je tozda Mehanične delavnice najbolj uspešen, oz. je njegova storilnost najboljša?“ Je to takrat, kadar imajo veliko dela, ali morda takrat, ko ga imajo malo, ker opravijo delo tako dobro, da so potrebna na avtih le redka popravila? V Itasu bodo dali poudarek na svobodno menjavo dela med proizvodnimi tozdi in delovno skupnostjo skupnih služb.

J. P.

DOLENJSKA OB FOLKLORO?

Sodeč po rezultatih zadnjega popisa, so v trebanjski občini že razrešili romski problem. Skoraj vsi Romi so se namreč prevelili v Slovene, s tem pa v zadnjih časih ni bilo pretiranih težav. Vsaj kar se kraje kokiši tiče in paše konj po tujih pašnikih. Bo Dolenjska na ta način ob folklorno posebnost (in probleme, povezane z njo)?

ŽENSKE TRIBUČE

V zadnjem času so v Tribučah ženske vzele stvari v svoje roke. Najprej so ustanovile svojo organizacijo, v katero je vkljenih kar 95 žensk, kar je za ta kraj res veliko. Ženske so pripravile nekaj proslav, med njimi tudi za 1. maj. Ustanovile so mešani pevski zbor, ki ga vodi Lidija Saje. Ta skrbi tudi za tribuški otroški pevski zbor.

DVA ODLIKOVANCA V BREŽICAH

Predsednik občinske skupščine v Brežicah Stanko Rebernik je 30. aprila izročil odlikovanji predsedstva SFRJ Francu Baškoviču iz Brežic in Desanki Gruber iz Beograda. Franc Baškovič je prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo za dolgoletno delo na področju amaterske glasbene dejavnosti, upokojena delavka poslovilnice brežiškega Prevoza v Beogradu Desanka Grubar pa je bila za večletno delo v poslovalnici in družbenopolitično aktivnost odlikovana z rednom dela s srebrnim vencem.

GABRJE: DELA SE VELIKA ŠKODA

Dve zimi je asfaltna cesta med vasjo Gabrje in Brusnice prebila brez vrhnjega sloja, in ker je promet po cesti zelo gost, saj razen osebnih vozil in avtobusov vozijo z Gorjancev tudi težki kamioni, naloženi z lesom, krajani opozarjajo, da bo cesta propadla. „Če bo cesta še eno zimo ostala nezaščiten, bo propadla ves trud in tudi znatna družbena sredstva bodo šla po zlu,“ izjavil garbski delegat na zadnjem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine Novo mesto. Krajani so dali za cesto velik prispevek v delu in denarju, zato jim ni vseeno, če se dela škoda.

MLADI VELIKO VEDO O PROMETU

Na občinskem tekmovanju „Kaj veš o prometu“ je v konkurenci mlajših pionirjev zmagala ekipa osnovne šole „Adam Bohorič“ iz Brestanice. Iz te šole je bil tudi najboljši posameznik Andrej Petrišič. Brestančani so imeli tudi najboljšo ekipo starejših pionirjev, medtem ko je posamično zmagala Vesna Božičnik iz osnovne šole Koprivnica. Pri mladincih so osvojili prvo mesto učenci krškega Šolskega centra; Danilo Jazbec pa je med sošolci vendarle pokazal največ.

KRŠKO: ODLIKOVANJE POSTARICE

Pred prazniki je predsednik občinske skupščine Silvo Gorenc v Krškem podelil državna odlikovanja štirim delavkam tozda za ptt promet Krško, ki jim je predstvedstvo SFRJ na ta način izreklo priznanje za dolgoletno delo na pošti od prvih povojnih let in za prispevek pri razvoju nasploha. Red dela s srebrnim vencem so prejele Anica Zakšek, Sonja Tepeš, Kornelija Božič in Fanika Ašič.

Neizkoriščeni denarci

Leto dni ne porabijo odobrenega denarja za popravilo kulturnega doma Sušje-Zapotok - Zadnji rok dan republike

Zveza kulturnih organizacij občine Ribnica je že pred precej časa namenila nad 200.000 din za obnovo kulturnega doma Sušje-Zapotok. Krajani so namreč v začetku veliko govorili, kaj vse bodo naredili pri obnovi sami s prostovoljnimi delom, kaj bo uredila Kmetijska zadruga Ribnica, za denarno pomoč pa so zaprosili tudi ZKO.

Kmetijska zadruga je svoj del obnove opravila. Uredila je predvsem streho in fasado. Domačini pa vse leto niso naredili ničesar. ZKO je nato zahtevala denar nazaj, vendar so domačini obljubili, da bodo

začeli z obnovo notranjščine doma in da bodo ZKO poslali celo konec vsakega meseca poročilo, kaj so naredili in koliko denarja so porabili. Poročila pa ni nobenega, iz česar ZKO lahko sklepa; da ni narejenega ničesar.

Pri ZKO so zato sklenili, da bodo počakali še do dneva republike, se pravi do letošnjega 29. novembra. Če bo do takrat dom toliko popravljen, da bodo lahko imeli v njem prireditve, potem jim denar ostane, sicer pa ga bo ZKO vzela nazaj.

J. PRIMC

„Kar preveč časti hkrati“

Zlata poroka Antonije in Alojza Lisca iz Boštanja

1. maja je Alojz Lisc na osrednji proslavi delavskega praznika sevnške občine na Lisca prejel državno odlikovanje red zasluga za narod s

srebrno zvezdo, v soboto pa je predsednik občinske skupščine Janko Rebernik v poročni dvorani potrdil še slavljenčovo zlato poroko. „Kar preveč časti naenkrat,“ je predtem potožila hčeri skromna Antonija, ko je pomislila na poroko 3. maja 1931. Obema resda ni bilo z

OBLETNICA V SLOGI – Zakonca Antonija in Alojz Lisc sta v soboto, 2. maja izmenjala poročna prstana. (Foto: Železnik)

ročicami postlano. Alojz izhaja iz rudarske družine z 11 otroki. Oče je šel za kruhom na Nemško že leta 1895. Kot najstarejši sin je moral kmalu po očetovi smrti ob povratku v domovino skrbeti za preostala lačna usta. Vesel je bil, če je našel kakšen zaslužek. Žena Antonija je hči skromnega boštanskega mlinarja. Moža so ob kapitulaciji stare jugoslovanske vojske Nemci poslali v ujetništvo. Dolgo zanj sploh niso vedeli. Našli so ga šele s pomočjo Rdečega križa. Morda je bil tudi to eden razlogov, zakaj je Alojz vsa leta po vojni tako vnet aktivist te organizacije. Težko je bilo tudi v povojni izgradnji. Gozdovni so morali prislužiti prenekatero iskano devizo. Alojz ne bo nikdar pozabil teh težkih časov.

A. Ž.

Osrednja proslava bo letos na Kremenjaku

50 trebanjskih mladincev bo odpotovalo v Beograd na proslavo dneva mladosti

V okviru praznovanja meseca mladosti bodo letos v trebanjski občini pripravili vrsto prireditev, ki bodo potekale tudi v znamenju praznovanja 40-letnice OF in vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Doslej so trebanjski mladinci že pripravili slovesen sprejem štafete mladosti, v istem času pa je bila tudi mladinska delovna akcija, na kateri so mladinci urejali cesto med Mirno in Seli ter Volčjimi njivami. Slovesen zaključek akcije je bil na dan ustanovitve Osvobodilne fronte, kar so brigadirji počastili tudi s proslavo. Na Mirni je bilo tudi regijsko tekmovalstvo Tito – revolucija – mir, na predvečer prvega maja pa so osnovne organizacije pripravile kresove in kulturne programe.

Osrednja proslava meseca mladosti pa bo 23. maja na Kremenjaku, kjer bodo pripravili slovesen sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo ter sprejem mladincev v teritorialno obrambo. Na tej proslavi bodo formirali stalno mladinsko delovno brigado, podeljena pa bodo tudi priznanja ZSMS. Pohodna enota, ki bo sodelovala na tej proslavi, se bo udeležila proslave v Beogradu, kamor bo odpotovalo 50 mladincev.

Seveda bodo v okviru praznovanja meseca mladosti pripravili več športnih tekmoval, na katerih se bodo mladinci od 1. do 17. maja pomerili v streljanju, malem nogometu, rokometu, košarki, šahu in krosu.

PRAZNIK SOTEŠKIH AMATERJEV – Eden najstarejših, še aktivnih amaterjev Tone Virant prejema priznanje na sobotnem slavlju ob 45-letnici kulturnega delovanja v Soteski. Več o praznovanju, v naslednji številki DL. (Foto: J. Pavlin)

Godbeniki tekmujejo

Osmega tekmovalja pihalnih orkestror Slovenije se udeležuje tudi sedem orkestror iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja

Ob koncu aprila se je začelo osmo tekmovalje pihalnih orkestror Slovenije. Od kakih 110, ki delujejo v naši republiki, se jih je nanj prijavilo 59, združujočih okoli 3000 godbenikov.

Letošnje tekmovalje je razdeljeno na dva dela. Tako se bodo izbirna tekmovalja, potekajoča v osmih krajih, zvrstila do dneva mladosti, sklenni del,

na katerem bodo nastopili najboljše ocenjeni orkestri v vseh treh kategorijah, pa bo 6. in 7. junija na Bledu.

Na našem območju bosta izbirni tekmovalji 10. maja v Kočevju in 23. maja v Krškem. V Kočevju bo ob 10. uri prireditev v Domu Jožeta Šeška. Nastopilo bo osem orkestror iz raznih krajev Slovenije, med njimi Delavska godba Kočevje z dirigentom Slavkom Rančigajem in Mestna godba Metlika pod taktirko Ivana Jerine.

Osem orkestror bo nastopilo tudi na izbirnem tekmovalju v Krškem oziroma v tamkajšnjem Delavskem domu Edvarda Kardelja. Med prijavljenimi orkestri jih je kar pet iz našega območja. To so: Delavska pihalna godba Sevnica z dirigentom Bogomiro Hrovatičem, Gasilska godba na pihala iz Kapel (Jože Stanič), Pihalni orkester Novoles iz Straže (Milan Posavec), Delavski pihalni orkester Svobode Senovo (Janez Ceglar) in Pihalni orkester tovarne Djuro Salaj iz Krškega (Drago Gradišek). Prireditev v Krškem se bo začela ob 9. uri.

UMRLJE ARHITEKT IN SLIKAR B. KOBE

Med prvomajskimi prazniki je v 76. letu starosti umrl slovenski arhitekt, pedagog in slikar Boris Kobe. Z njim izgublja naša kultura moža, čigar monumentalna dela bodo nenehno oživljala spomin nanj. Med drugim je zasnoval vrsto spomenikov naši NOB in revoluciji, temu obdobju naše zgodovine pa se je oddolžil tudi kot avtor obširnega slikarskega cikla „Po poteh Gubčeve brigade“. Dolenjski, rojstni pokrajini svojih prednikov, se je kot slikar sicer izčrpano oddolžil. Njegova dela so bila večkrat razstavljeni v Novem mestu in Kostanjevici.

Prevladuje študij ob delu

Za prve letnike višjih in visokih šol v Novem mestu prijavljenih že 161 kandidatov Strojniki le redno

V dislociranih središčih slovenskih višjih in visokih šol bo v novem šolskem letu študiralo

Kolumbijski „El Dorado“

V Goričanah pri Medvodah se je zvrstilo že nekaj imenitnih razstav. Od prejšnjega tedna so v tamkajšnjem muzeju na ogled predmeti iz največje zakladnice zlata na svetu. To je Muzej zlata kolumbijske banke iz Bogote.

Razstavljenih je 300 izbranih zlatih predmetov in 50 primerkov izredne keramične umetnosti iz sedmih kultur Kolumbije. To so znamenite kulture Calima, Muisca, Marino, Quimbaya, Sinu, Tairona in Tolima. Ekspozitski so nastali v času predšpanske kulture od 1. do 16. stoletja.

V umetnosti obdelovanja zlata so kolumbijski staroselci dosegli popolnost v reliefu, vseh tehnikah od varjenja do pozlate, tanjenja, tiska – vse do zapletenega vlivanja v tehniki izginulega voska, kar dokazujejo tudi razstavljeni predmeti.

Na ogled so umetnine brez primere. Nekatere Indijance, drobne in velike figure, ki so jih polagali v grobove, darilni predmeti, zlate maske, glasbeni instrumenti, čelade, oklepi in drugo. Vse to je iz zlata.

Razstava zgovorno predstavlja staro zgodovino, umetniški razvoj, zapletenost verovanja in načina življenja starih prebivalcev današnje Kolumbije. Razstava z vsem tem tudi oživlja staro legendo o El Doradu, o zlatem poglarstvu Muiscov, o zlatu in smaragdih, ki so jih zmetali podaniki ob njegovem ustoličenju v sveto jezero Guatavita.

okoli 1720 kandidatov, od tega se jih je več kot dve tretjini prijavilo za študij ob delu. Več kot 160 prijav za vpis v prve letnike višjih in visokih šol so do sredine aprila prejeli v Novem mestu. Za redni študij se je v tem kraju priglasilo 65 in za študij ob delu 96 kandidatov.

Največji vpis pričakujejo vsekakor na novomeškem oddelku ljubljanske pedagoške akademije. Sodeč po prijavih bo na tej šoli jeseni začelo študirati 95 kandidatov, od tega jih namerava ob delu študirati kar 54. Na novomeškem oddelku mariborske višje ekonomsko-komercialne šole naj bi v novem šolskem letu začelo študirati ob delu 37 kandidatov. Samo redne študente naj bi, kot kažejo prijave za vpis, imeli v prvem letniku fakultete za strojništvo. Za zdaj kaže, da bo v tem novomeškem oddelku 24 študentov prvega letnika. Poleg tega se je pet kandidatov priglasilo za ob delu organizirani študij na visoki šoli za organizacijo dela.

Rojeva se Beltov zbor

Prvi nastop predvidevajo septembra – na dan DO Belt

Stara želja črnomajškega Belta, da bi imel svoj pevski zbor, se uresničuje. Alojz Fabjan, predsednik komisije za kulturo pri osnovni organizaciji ZSS, pravi: „Ustanovitev moškega pevškega zbora je prva naloga lani ustanovljene komisije. Slednja je tudi dosegla, da je v Beltu za kulturno dejavnost zagotovljeno 70.000 dinarjev.“

Na objavljeni razpis se je odzvalo 52 kandidatov. Na prvi vaji se jih je zbralo 26 ali le polovica vseh. Šest pevcov so zato pritegnili v zbor od drugod.

Zbor že marljivo vadi. Pevovodkinja je Ani Jankovič, učiteljica glasbe na črnomajški osnovni šoli. „Z njo smo zelo zadovoljni, saj smo v krat-

Solidarnost še vidi Dolenjsko

Pomanjkanje denarja ne obeta kulturi veselih dni. Bankovcev je znatno manj, kot bi bilo potrebno za znosno preživetje. Programi so doživeli bistvene spremembe, kajpada na slabše. Škarje, ki izrezujejo in krečijo, so še naprej neusmiljene.

Zadrega, v kateri so se znašle kulturne skupnosti, je več kot očitna. Njihovi programi dejavnosti v sedanji podobi so komaj blede senca tistega, kar so prvotno načrtovali. Denarja ni niti toliko, da bi lahko financirali vsaj osnovno dejavnost, kaj šele stroške, ki so tudi na kulturnem področju usli z vajeti.

Republiška kulturna skupnost ugotavlja, da ne bo mogla v celoti izpolniti obveznosti niti do prednostnih nalog. Na področju književnosti (založništva) je morala zavrniti vrsto vlog za subvencioniranje, saj je bilo nanjo naslovljenih kar 60 odstotkov več prošelj, kot je načrtovane denarja.

V letošnjem programu je pomoč manj razvitim območjem močno zožena. Poleg šestih občin iz prve skupine najmanj razvitih v Sloveniji pa bodo letos deležne solidarnostne pomoči tudi vse tiste občine, ki so bile lani uvrščene v prvo ali drugo skupino manj razvitih. Tak sklep bo prav gotovo še kar ugodno odmeval tudi na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju, saj sodijo v omenjeno skupino tudi občine Brežice, Črnomelj, Sevnica in Trebnje.

Kulturna skupnost Slovenije bo namreč na teh območjih pomagala pri razvoju knjižničarstva, do 80 odstotkov sofinancirala spomeniško-varstvene naloge, dodatno pomagala pri dejavnosti muzejev in galerij, omogočala gostovanja poklicnih gledališč itd. Nekaj se vendarle obeta, čeprav ta hip še ne moremo navesti, kaj od tega bo uresničeno v občinah na našem območju. In tega si menda ne bo treba zataktniti za klobuk!

I. ZORAN

„PTICE SELIVKE“

Krmeljska Svoboda postaja eno najplodovitejših amaterskih društev v sevnjski občini. Pred dnem OF so pripravili lepo proslavo, na katero so povabili mešani pevski zbor iz Loke pri Zidanem mostu. V soboto, 2. maja, je bila premiera domače igralske skupine. Uprizorili so sodobno delo Romana Novellija „Ptice selivke“, ki so ga z uspehom igrali Šentjakobčani. Režiser je študent Rado Kostrevc. Večina igralcev je iz vrst študentov in dijakov. Z igrano nameravajo gostovati. Obisk bodo vrnilo Veliki Loki in Loškemu potoku, radi pa bi obiskali tudi ostale večje kraje sevnjske občine.

V KRŠKEM IMAJO LITERARNI KLUB

Krški literarni klub, ustanovljen šele 17. aprila letos, pridno snuje dejavnosti. Med najbližje akcije kluba, ki ga vodi Silvo Mavsar, združuje pa priprava literarnega večera. Že v juniju bodo z njim gostovali po občini.

Preskrba še povzroča glavobol

V Krškem ugotavljajo, da so težave gospodarskih organizacij in kmetov podobne

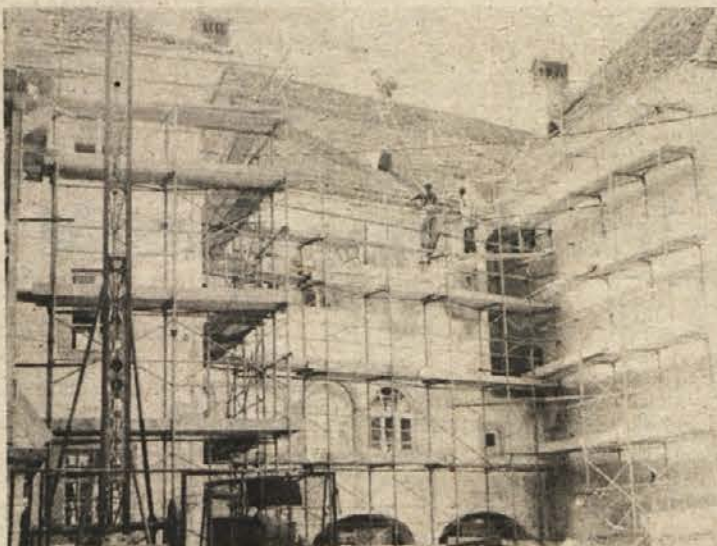
Nezadostna in neredna preskrba s surovinami in repromaterialom je poglavita težava v gospodarskih dejavnostih, ki imajo programe proizvodnje vezane pretežno na uvoz, prodajo izdelkov pa usmerjeno na domači trg, je med drugim poudarjeno v informaciji izvršnega sveta SO Krško o gospodarskih gibanjih v občini v prvih letošnjih mesecih.

Nezadovoljiva je preskrba prebivalcev s prehranskimi izdelki, kot so margarina, maslo, svinjska mast, suhomesnati proizvodi, svinjsko meso, perutnina in kava. V trgovinah skorajda ni najti proizvodov bele tehnike, zlasti pralnih strojev, termoakumulacijskih peči, konzervatorjev, prav tako ni barvnih televizorjev in instalcijskih kablov.

Ob tem ugotavljajo, da se ob hitri rasti življenjskih stroškov tudi v prvih mesecih letos nadaljuje upadajo realnih osebnih dohodkov, in sicer znaša kar 19 odstotkov.

Skrb vzbuja dejstvo, da proizvodnja in odkup mleka padata, kajti februarja letos so odkupili za četrti-

no manj mleka kot lani v tem času. Odkup živine pa je bil januarja kar za 36 odst. manjši, počasnejši od načrtovanega je bil tudi odkup svinjskega mesa. Obstaja tudi bojazen, da zaradi pomanjkanja gnojil in zaščitnih sredstev spomladi površine ne

NOVA PODOBA GRADU – Najstarejši del metliškega Doma počitka, nekdanja komenda, ne bo dobil nove podobe samo znotraj, marveč ga bodo uredili in polepsali tudi z zunanje strani.

Lepša življenjska jesen

Obnova metliškega Doma počitka se bliža koncu

Prihodni teden naj bi se stanovalci metliškega Doma počitka že preselili v prenovljene prostore najstarejšega dela, okoli 600 let starega gradu. S tem bo tudi zaključena tretja, zadnja faza obnove doma počitka.

„Prostori v gradu so bili res povsem neprimerni za sedanje oblike varstva,“ je povedal direktor doma Viktor Bartolj. Z obnovo gradu so začeli lani jeseni, in če del ne bi ovirala dolga in mrzla zima, bi bila že končana. „S temi deli bomo dosegli notranjo funkcionalno preureditev in posodobitev domskih prostorov; razširili smo sanitarne in skupne prostore, dobili novo pralnico, prostor za delovno terapijo in še

bodo posejane s koruzo in ostalimi poljščinami. Zaradi neurejenih razmer na tržišču, visokih cen repromateriala in pomanjkanja sredstev za kreditiranje upada zanimanje za obnovo vinogradov in sadovnjakov, pa tudi za naložbe v živinorejo. Premije za pravevanje telet in premije za premiranje telic zglobljajo pomen, saj dobi kmet v krški občini za kilogram v Sloveniji prodane teže mladega pitanege goveda kar 16 odstotkov manj kakor v sosednji republiki.

P. PERC

»Dolenjski list« v vsako družino

Uničili race

Skodljivo požiganje bička ob Rinži

Navajeni smo že na razna bolj ali manj surova poseganja v naravo, ki končno vedno škodujejo človeštvu, česar pa se premalo zavedamo. Omenimo naj le eno:

Tudi letos v Kočevju ni izostalo pomladansko požiganje bička in trsa ob Rinži. Gorelo je kar dva dni. S tem požiganjem pa ni bilo narejene prav nobene koristi za rast bičevja in za videz Rinže ter njenih bregov. Celo nasprotno: pogorela so vsa gnezda divjih rac, ki so letos v izredno velikem številu gnezdile ob Rinži. Sprehajalci v parku Gaj so še nekaj dni po požigu videli, kako letajo pari divjih rac nad Rinžo oziroma pogorelim bičkom in trsem ter iščejo pogorela gnezda.

Prav bi bilo, da bi ugotovili, kdo so požigalci, in jih podučili, kaj je prav in kaj ne. Taki grobi posegi v naravo nikakor ne zaslužijo pohvale.

ANDREJ ARKO

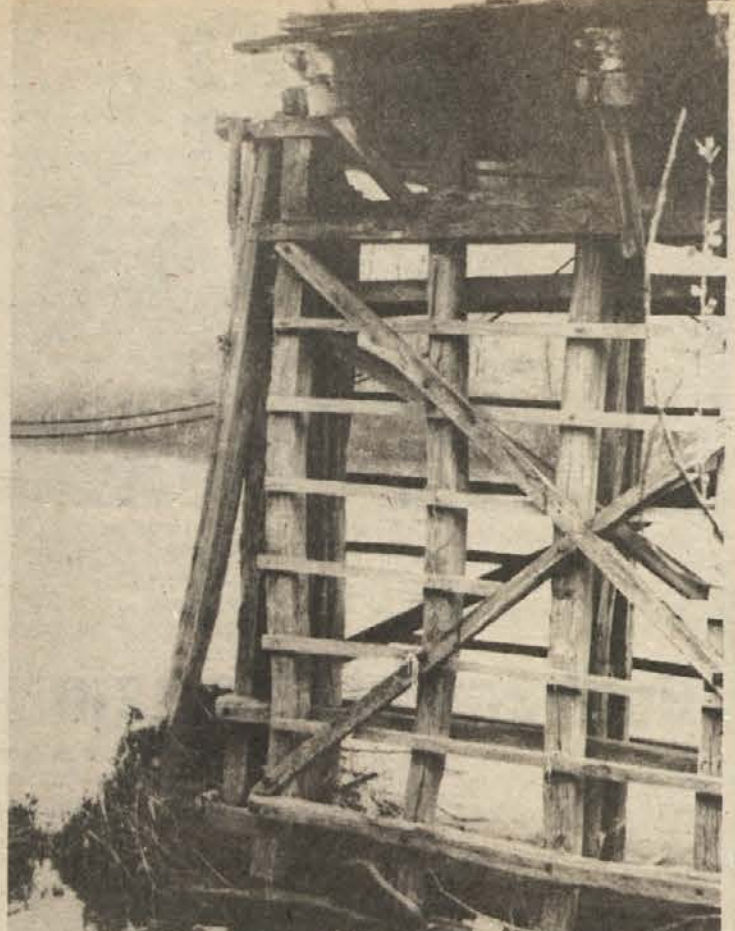
§
dežurni poročajo

OB GOTOVINO - 1. maja so imeli pri Lini Lakner v Novem mestu tatinski obisk: zmanjkalo je 6.000 din. Vse kaže, da je denar iz kuhinjske omare izmaknila beračica.

TAT GRADITELJ? - Alojzu Fabjanu v Globodolu je v noči na 1. maj tat izpred kleti odpeljal mešalnik za beton, vreden 10.000 din.

RAZGRAJAL IN ZMERJAL - Brežiški miličniki so zadnjega aprila zvečer pridržali 46-letnega Miodraga Todoroviča iz Brežic, ki je v Termah razgrajal in zmerjal strežno osebje.

MOTIL RED IN MIR - Sevniški miličniki so imeli 1. maja dopoldne opravka s 25-letnim Rajkom Goriskom iz Dobropolja, ki je na Lisci pijan motil prvomajsko proslavo. Hotel se je celo pretepati.

IZZIVANJE NESREČE - Pred nedavnim se je sam od sebe zrušil del starega sevniškega lesenega mostu. Dasi je bil prehod že od lanske jeseni prepovedan, je za mnogo ljudi pomenil bližnjico. Šolarji so si prvi hip pomagali tako, da so do prvih stebrov položili desko in splezali na most. Bližnjica je pač bližnjica, čeprav je prehod trikrat zagrajen. Sevniska šola je vpeljala poseben kombi za prevoz šolarjev, deska pod mostom pa je še ostala. (Foto: Zeleznik)

Karte požgale milijone

Za 7 milijonov škode v poslopju brežiškega Regiona - Usodna partija kart v radioklubu - Tudi prenočišče?
V nedeljo okoli pol sedme zjutraj je začel goret poslovni objekt Projektivnega biroja Region v Brežicah.

V poslopju imajo svoje prostore nekatere skupnosti in društva, med drugim tudi radioamaterji. Požar so pogasili brežiški in krški gasilci in je po nestrokovni oceni povzročil za 7 milijonov dinarjev škode. Preiskovalci so ugotovili, da so v podstrešnih prostorih radiokluba 18-letna Marta Božič iz Ljubljane in še trije člani igrali karte. Okoli četrte zjutraj so šli prijatelji Božičeve domov, ona pa je sklenila, da bo prenočila v klubu. Ker je bilo hladno, je prižgala električno pečico in nato odšla spat. Od peči se je vnel tapison, nakar se je ogenj razširil na celotno ostrežje. Božičevi ni bilo nič, pravočasno je začutila dim.

OB ORODJE
Ciril Plut z Rostoharjeve v Krškem je zadnjega aprila prijavil miličnikom, da so mu med 27. in 30. aprilom neznan storilec odnesel iz hiše brusilni stroj, vrtni stroj, moško usnjeno bundo in dva para čevljev. Na škodi je za 35.000 din.

AVTOBUS IMV V POTOKU
V ponedeljek nekaj po deseti zvečer je Valentin Tomažević iz Semiča vozil avtobus IMV od Novega mesta proti Metliki. V avtobusu je bilo 30 delavcev. V Gotni vasi je Tomažević zaradi jam na cesti zavil v levo, zašel s kolesi na mokro bankino, ki se je udrla, in avtobus se je znašel v Težki vodi. K sreči ni bilo nikomur nič, čez čas je pripeljal drug avtobus in potniki so srečno prispeli domov.

POGREŠANEGA DEČKA NAŠLI MRTVEGA
Pred prazniki so našli v enem od votlih stebrov železniškega viadukta IMV v Šmihelu mrtvega 11-letnega Darinka Brulca iz Regrče vasi, ki so ga pogrešali in tudi iskali od 11. aprila letos. Fant se je utopil v vodi, ki se je nabrala v stebvu. Za (ne) zavarovanje stebrov je seveda nekdo odgovoren. Žal sodne obravnave ne vračajo življenj.

UKRADLI ROVOKOPAČ
Med prazniki je z gradbišča v novomeškem predmestju Ločna neznan kam izginil rovokopač, last Boža Lazareviča iz Velike Kladuše. Delavec, ki dela na njem, ga je pred začetkom praznikov menda skrbno zaklenil, kar pa za tatove ni bila večja ovira. Ni odveč pripomniti, da rovokopač ni kakšen motorček, na tehtnici le nekaj potegne.

ROKA V MAVEC - Slavoljub Vasič iz Črnomlja je 1. maja zvečer peljal z osebnim avtom od Metlike proti Črnomlju. V Vranoviču je zapeljal s ceste, trčil v zaščitno ograjo in jo odlomil z nosilcev. Vasič si je pri tem zlomil roko, gmotne škode pa je za 35.000 din.

MOKRA CESTA - Novomeščan Martin Bele je 2. maja popoldne peljal z osebnim avtom od Mačkoveca proti mestu. V križišču se je pred semaforom uvrstil za smer proti mestu. Ker je gorela zelena luč, je zapeljal naprej, na sredini pa hitro zavil v levo proti mostu. Avto je na mokri cesti začelo zanašati, bočno je zdrsel v desno, zadel v rob pločnika, od koder ga je odbilo v drog električne razsvetljave. Obstal je na trati pred bližnjo hišo. Voznikovo ženo Dragico so morali odpeljati v bolnišnico, škode pa je za 20.000 din.

PO LEVI - Novomeščan Slavko Kos je v četrtek zvečer peljal z osebnim avtom od Straže proti Prečni, ko mu je nasproti po levi pripeljal avtomobilist France Gorišek iz Vel. Lipovca. Pri trčenju sta bila ranjena Gorišek in Kosov sopotnik Srečko Kotnik. Odpeljali so ju v

Fantovščina se je končala v bolnišnici

Zeninu Marjanu Novoselcu razneslo v roki eksploziv

Prvega maja, okoli ene po polnoči, se je na dvorišču pred svojim domom z razstrelivom hudo poškodoval 26-letni Marjan Novoselc z Brezine. Ugotovili so, da je Marjan, ki je imel fantovščino, stopil pred hišo in z razstrelivom za kamenje ustrelil v počastitev 1. maja in odhoda med oženjene moške.

Razstrelivo mu je v roki razneslo, eksplozija pa ga je poškodovala tudi drugod po telesu. Novoselca so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer so mu morali odrezati levo roko v zapestju.

KRONIKA NESREČ

V OGRAJO - V četrtek zvečer je Janez Kopore iz Trebnjega vozil osebni avto po Ulici Cankarjeve brigade v Trebnjem. Ko je zavijal v levo, je trčil v kamnito ograjo. Pri tem se je laže ranil, na avtu pa je za 25.000 din škode.

IZGUBIL OBLAST - Cvjivo Kovačević iz Banjaluke je v četrtek zvečer peljal z osebnim avtom od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Obrežju se je med srečevanjem z vozili, ki so prihajala iz zagrebške smeri, umikal na rob ceste, pri tem pa je izgubil oblast nad volanom. Avto je zdrknil na njivo in se prevrnil. Ranjeni so bili voznik in trije sopotniki, dva so morali odpeljati v zagrebško bolnišnico. Škode je za 100.000 din.

PO LEVI - Novomeščan Slavko Kos je v četrtek zvečer peljal z osebnim avtom od Straže proti Prečni, ko mu je nasproti po levi pripeljal avtomobilist France Gorišek iz Vel. Lipovca. Pri trčenju sta bila ranjena Gorišek in Kosov sopotnik Srečko Kotnik. Odpeljali so ju v

Nagrada Tarasovu

Napaka na motorju Jugoslovana spravila ob nagrado

Preko 10.000 gledalcev je na praznični dan 1. maja spremljalo zanimivo športno prireditev na Brezju pri Črnomlju. AMD Črnomelj je pripravil mednarodno FIM tekmovalje v motokrosu za nagrado Bele krajine in dirko za državno prvenstvo. Naslednji dan je bilo na isti stezi še tekmovalje za republiško prvenstvo v razredu 50 ccm. Nagrado Bele krajine je spričo velike smole naših tekmovalcev osvojil Nikolaj Tarasov iz Sovjetske zveze.

Za prva mesta v tekmi 125 ccm, ki je štela za državno prvenstvo, je nastopilo 41 tekmovalcev, največ znanja pa je na težavnih terenih Brezja pokazal Drago Predan iz Orehove vasi. Med domačini je bil najboljši Aljoša Sotošek iz Črnomlja, ki je osvojil 6. mesto. Ekipno je 1. mesto osvojila Orehova vas, 2. Tržič, 3. Sentvid, medtem ko je ekipa Črnomlja zasedla 5. mesto med 11 ekipami.

32 tekmovalcev iz Avstrije, Italije, Madžarske, SZ, ČSSR in Jugoslavije se je potegovalo za nagrado Bele krajine v razredu motorjev 250 ccm. Prvo vožnjo je zanesljivo dobil Niko Sinkovec, ki je tudi v drugi vodil, vendar se mu je predrgala veriga in nagrado je moral prepustiti Tarasovu. Omeniti velja tudi odličnega Marjana Avbija, ki je zasedel 2. mesto kljub očitni

JEKLENE PTICE - V strmino so drzni motokrosisti kar poleteli. (Foto: M. Markelj)

Sportni smoli. 3. je bil Antonin Klavovski iz ČSSR, 4. pa kljub odstopu v drugi vožnji Niko Sinkovec. Te uvrstitve kažejo, da so se naši motokrosisti povzpeli za kak klin višje na svetovni lestvici. Naslednji dan je startalo le 16 tekmovalcev za republiško prvenstvo v razredu motorjev 50 ccm. Na premočeni in zares težki progi se je najboljši znašel Jaklin iz Tolmina, 2. je bil Zajc od Slovenija - avta, domačin Požeg pa je zasedel odlično 3. mesto.

NI BIL EDINI - Na težki progi je nekaterim zmanjkalo znanja in moči, pa so morali jeklene konjičke pobirati iz prahu.

šport

REKREATIVCI KEGLJALI

Kegljaški klub Partizan iz Brežic je nedavno pripravil rekreacijsko prvenstvo, ki se ga je udeležilo kar 40 neaktivnih kegljačev. Pri moških je zmagal Polovič, pri ženskah pa Ajstrova. M. R.

KRATKE IZ POSAVJA

- Rokomet: Krško - Bakovci 34:20
- V soboto bo posavski derbi v Krškem med Krškim - Brežicami. Obe ekipi sta v spomladanskem delu še neporaženi. Mladinci Krškega pa so v Trbovljah izgubili z Rudarjem 25:23.
- V nogometni ligi KS Leskovec je bilo odigrano 3. kolo. Po treh kolenih vodi Velika Vas, pred Venišan in Leskovcem.
- V okviru praznika KS Leskovec bo TVD Partizan Leskovec v maju organiziral tekmovalje v streljanju, rokometu, nogometu, namiznem tenisu in atletiki. J. ARH

Tudi Primorje na kolenih!

Podvig novomeških nogometašev v Ajdovščini - Dolenjski derbi dobili Črnomalčani - Jeseničani naslednja „žrtve“?

Novomeški nogometaši nadaljujejo zmagovito serijo. Tokrat so v 20. kolu zahodne skupine SNL priredili pravo senzacijo v Ajdovščini, saj so gladko premagali vodilno vrsto Primorja in so tako nedvomno najuspešnejša enajsterica v spomladanskem delu prvenstva. Nekateri se sedaj povsem upravičeno vprašujejo, kje bi bilo danes mesto novomeškim nogometašem, ko bi z enako zavzetostjo in učinkovitostjo igrali tudi v jesenskem delu prvenstva. V drugem zanimivem srečanju je v dolenjskem derbiju ekipa Bele krajine ugnala Kočevce s 3:2.

PRIMORJE - ELAN 1:3 (0:1) - Rezultat iz Ajdovščine je za mnoge veliko presenečenje, vendar so si bili vsi, ki so videli igro Novomeščanov, enotni v oceni, da je njihova zmaga povsem zaslužena. Gostje so povedli že v 8. minuti iz enajstmetrovke, ki jo je realiziral Kršič, domačini pa so v 3. minuti nadaljevanja izenačili. Zmago Novomeščanov sta zagotovila zadetka Primca v 81. in Gabriča v 90. minuti.

ELAN: Perko, Petretič, Mišura, Krstič, Pavlin, Primc, Avbar, Gabrič, Pevec, Derganc, Bradač.

Odločile zadnje minute

Pomembna zmaga Novomeščank proti Ini - Tudi Ribničani osvojili točko šele v zadnjih minutah srečanja

S sobotno zmago v 17. kolu II. zvezne rokometne lige so novomeške rokometnice potrdile dobro formo iz zadnjih kol in tako ob dejstvu, da se po vzoru odbojkarke organizacije pripravlja reorganizacija tudi v rokometnem ligaskem sistemu, najavile celo možnost, da prihodnjo sezono pristanejo v višjem tekmovalnem razredu. Pomembno točko so osvojili tudi Ribničani v Splitu, saj so po izrednem startu imeli v nadaljevanju prvenstva veliko smole.

NOVO MESTO - INA 16:14 (9:8) - Čeprav so nekateri pričakovali gladko zmago novomeških deklet, je bilo srečanje odločno šele v finishu. Igra je bila vseskozi trda in ne preveč lepa. Odločilne so bile zadnje minute srečanja, ko so domačinke v petih minutah kar petkrat zatresle mrežo gostujoče vratarke Hubeličeve, za nameček pa je Jana Štrukelj ubranila še dve sedemsedemmetrovki. S to zmago si Novomeščanke skupaj z Velenjčankami delijo 6. mesto, že v prihodnjem kolu pa jih čaka težko gostovanje proti vrsti Union Dalmacije.

NOVO MESTO: J. Štrukelj, Grgič 3, Turk, D. Štrukelj 1, Iličin 1, Sitar 1, Kramar, Bon 1, Mrhar, Ovniček 1, Mršnik 8, Šljakovec.

SPLIT - INLES 21:21 (11:11) - Za razliko od nekaterih došedanjih

srečanj so imeli ribniški rokometarji v Splitu precej sreče. Domačini so bili precej bliže zmagi, saj so vodili že z 19:16 in 21:19, nato pa je prišlo na igrišču do neželjenih dogodkov. Sodnika sta morala najprej zaradi ugovaranja izključiti domačega trenerja, nato pa še igralca Bokana, ki se je polotil ribniškega vratarja Kersniča. Inlesovci so to spretno izkoristili in zaslužno osvojili točko. Po 17. kolu so inlesovci na 8. mestu, v soboto pa bo v Ribnici pravi rokometni spektakel, saj prihaja v goste vodilna ekipa celjskega Aera.

INLES: Kersnič, Križman 7, Rus, Kos, Tanko 1, Žuk, Karpov 4, Andoljšek 1, Ambrožič 2, Mate 6, Kolakovič, Gelze.

Tek patrol

Udeležilo se je 52 ekip

V počastitev 40-letnice vstaje je temeljna telesnokulturna skupnost Kočevje pred dnevom OF organizirala „Tek patrol po poteh prijateljstva“. Udeležilo se ga je 52 tričlanskih patrol. Proga je bila dolga (z ozirom na starostne skupine) od 4 do 6 km.

Zmagovalci posameznih skupin so bili:

Pionirji: 1. ŠSD Pinar Kočevje (Adamič, Naglič, Cesar) 35 min. 13 sek.
Mladinci-članice: 1. gimnazija Kočevje (4ega, Oven, Kočevar) 48 min 27 sek.

Mladinci-člani: 1. občinski štab teritorialne obrambe Kočevje (Devjak, Stijepič, Murn) 58 min 50 sek. Organizacija je bila dobra. Pohod je hitro potekal. Gledalcev pa je bilo malo, kar je mladini slaba spodbuda. Najboljši posamezniki oz. patrole so dobili priznanja in diplome. A. ARKO

USPEH LOŠKIH ŠAHISTK

Na medobčinskem šahovskem prvenstvu v brežiški osnovni šoli so med mlajšimi pionirkami dosegle velik uspeh šahistke OŠ Loka iz Sevnice, ki so zmagale pred vrstnicami s Senovega in Dobove. Med mlajšimi pionirji je zmagala OŠ Trbovlje, pri starejših pionirkah OŠ Kostanjevica in pri starejših pionirjih OŠ Krško. J. BLAS

NASLOV KOLMANU

SK Milan Majcen iz Sevnice je pripravil prvenstvo kluba, ki je trajalo kar 3 mesece, med trinajstimi nastopajočimi pa je slavil Kolman z 10,5 točke, sledijo Šorli 10, Blas 7,5, Gačnik 7. J. B.

ZA APRIL ŠOPER

Na hitropoteznem šahovskem prvenstvu SK Milan Majcen za april 81 je med enajstimi nastopajočimi zmagal Šoper z 9,5 točke, sledijo pa J. Blas in Lederer (8), R. Blas (7), J. Blas (5,5) itd. J. B.

Rešitev iz prejšnje številke

SKAFANDER
KAPILARKA
OLETIVIST
SPENSALKA
NOVISADRR
ELANRAKE
SOMALIJAAMI
DILEMURETER
ETIKIPLANINA
RAKNAUKKOT
ARAODAAANI

prgišče misli

Ljubezen, pričakovanje in upanje so naša edina prava lastnina.

A. GIDE

Filister je moderni civilizirani barbar

Š. AUROBINDO

Življenje je pretvarjanje.

G. G. MARQUEZ

d l	osemvrstična kitica	kenguru	vrsta meča	tv-spiker mohorko	kradljivci	d l	odrasel tekmovalc	delavec oljarni	ptica roparica
obrat						fr. novčič			
žveplo						himalaj. koza			
udarjanje z nogami									
reš. col/n				zemlje vid	gimn. mesto saud. arabije				
naš nog. reprezentant						osvež. pijača ljubk. m. line			
d l	sojenica iz gr. mit.	del roke področje		snov gimn. element				jv. az. pakt	letalo
mesto			reka v sz	surovina za pivo			sarajevo obdelano deblo		
sovj. revolucionar				taljenje ind. rastlina					
sivost						it. rtv			
razbojnik					muza pesništva				
maked. kolo			ž ime		šp. m. ime				

Udarci pri pretepu v boksarskih ringih so težki, včasih tudi usodni.

Krvave borilske arene

Pretepaško boksanje hoče postati nov šport - Iz pivnic in gostiln na velike ringe - Smrtno nevarne poškodbe

Ze tretji teden leži v nezavesti enaindvajsetletni Viz Ayvazian, poraženec v borbi „čvrstih fantov“, nove smeri v boksarskem športu, ki je v zadnjih letih postala priljubljena v ZDA. Zdravniki ne vedo, ali se bo mladenič izljal ali ne; zaradi krvavitve v možganih pa prav lahko podleže. Tako bi postal prva letošnja, nikakor pa ne edina žrtev novega športa.

Boksarski dvoboji „čvrstih fantov“ so daleč od običajnih boksarskih srečanj. V boju skoraj ni pravil, če izvajamo, da se tekme borita z rokavicami na rokah, vendar pa imata pravico uporabljati tudi noge in nasploh lahko udarjata, kamor in kakor moreta. Nič nenavadnega ni, da kruti šport — če seveda sploh še lahko govorimo o športu — pobira žrtve. Ob hudih udarcih v glavo dobe tekmovalci trajnejše poškodbe, dogaja pa se tudi, da tekmovalc ostane za vse življenje hrom. Zaradi poškodb so tudi smrtni primeri.

In kaj žene mlade fante, ki niti niso poklicni boksarji, v krvavi ring? Odgovor je preprost: denar. Za pretepanje v gostilniških ringih dobi zmagovalc lep kupček denarja, medtem ko zmagovalc v finalnem dvoboju lahko zasluži tudi pol-drugo milijardo dinarjev.

Pretepaški šport se je začel v ameriških pivnicah in gostilnah, išče pa si pot tudi na velike ringe, kjer si mesarjenje lahko ogleda več tisoč ljudi. Kot vsaka grobost ima tudi boksarski pretep „čvrstih fantov“ veliko privrženecv, zato je malo verjetno, da bo novi „šport“ utonil v pozabo.

Prekletstvo slonjega človeka

Strašna bolezen, za katero ni zdravila — Genetiki pojasnili nastanek in razvoj boleznii - Začne se s kavnimi madeži, konča pa s telesno iznakaženostjo

V preteklem stoletju so po angleških cirkusih kazali človeka-slona, ubogega iznakaženega Johna Merricka, ki je postal junak kasnejšega gledališkega in filmskega hita. Kjer koli so ga kazali, povsod je gledalce spreletevala zona in navdajal gnus. Nesrečnež je bil namreč strahotno iznakažen: po telesu se mu je gubala koža kot cvetača, na čelu je imel hlebast izrastek, roke spačene, noge kot porasle z gobo. Danes vemo, katera bolezen je iznakažila Merricka, žal pa še vedno ne poznamo zdravila zanjo, čeprav zaradi nje trpi nekaj sto tisoč ljudi.

Gre za nevrobromatozo. Začne se že zgodaj v otroštvu, ko se na koži pojavijo madeži kavne barve, kasneje pa se iz njih rado razvije rakasto kožno tkivo. Najraje se rakasti izrastki pojavijo na prsni, trebuhu in na hrbtu. Dobra petina obolelih doživi še hujše telesne deformacije. Rakasta tkiva, ki so običajno velika kot malo večje bradavice, se združujejo v večje skupke in se razrašajo v tvorbe, ki so še najbolj podobne cvetači. Spremembe se pojavijo tudi na kosteh. Na lobanji prične rasti del kosti, ki povsem ra-

zoblični obraz, pogosto pa bolezen iznakaži tudi ude. Bolezen se lahko razvije v še nevarnejše oblike. Oboleli za nevrobromatozo lahko dobe tumor na možganih ali na hrbtenici, kar povzroči hitro smrt, če kirurg ne posreduje dovolj hitro. Prav to pa je pri nevrobromatozi najtežje. Danes zdravniki ne vedo zanesljivo, kako se bo bolezen razvijala. Lahko ostane pri kavnihi madežih, lahko pa se razvije v najstrašnejšo obliko.

Genetiki so pojasnili vzroke strašne boleznii. Kot menijo, je krivec za nastanek nevrobromatoze podedovani ali samonastali gen, ki pomeša običajni potek razvoja kožnih celic. Da bi bila stvar še bolj zapletena, dednost te boleznii ni povsem zanesljiva. Dokazana je le za polovico primerov, kar pa je dovolj, da se tudi tisti bolniki, ki jih bolezen le lažje prizadene, raje odpovedo potomstvu, kot pa da bi prekletstvo slonjega človeka prenašali na bodoče rodove.

Četudi boleznii ni mogoče predvideti, preventivno ali kako drugače odvrniti in zdraviti, pa ima medicina v rokah nekaj sredstev, s katerimi lahko vsaj začasno pomaga ne-

srečnežem. Kirurgi lahko odstranijo kožne izrastke in popravijo razobličene kosti. Lahko tudi uspešno posežejo v živčni sistem, da preprečijo idiotizem, ki pogosto nastopi kot posledica sprememb v možganih. Toda pravega zdravila ne pozna nihče.

Najnovejše raziskave, ki so se jih lotili v več medicinskih središčih po svetu, so usmerili na delovanje nekaterih hormonov, odločilno vpletenih v rast živčevja. Prvi poskusi in analize kažejo, da bo človeštvo, res da ne še kmalu, vendar pa enkrat, našlo orožje tudi za to strašno bolezen.

Risba Johna Merricka, najbolj poznane žrtve strašne boleznii.

Pomlad ni čas ljubezni

Srca se najraje vnmajajo jeseni in poleti - Podatki

Prišla je pomlad s svežim zelenjem, cvetjem, lastovkami in zaljubljenici. Tako je nekako naša predstava o pomladi. Vse

drži, le tisto o zaljubljenicah ne. Kot ugotavlja psiholog Michael Smolensky, pomlad ni čas ljubezni. Naredil je obsežno študijo, v kateri je dokazal, da srca vro od ljubezenskih čustev predvsem v jesenskem in poletnem času.

Sirovo vino

Namesto sirarjev bo glava bolega druge, če bodo pili preveč najnovejšega vina

Sladokusci že dolgo vedo, da sir in vino sodita skupaj, in bolj ko sta izbrana, plemenitejši užitek nudita. Najbrž pa se jim ni nikoli posvetilo v glavi, da bi lahko oboje zaužili v istem požirku. Prav to pa objavlja profesor Frank V. Kosikowski, kateremu je uspelo odkriti postopek, s katerim se da pridelati odlično vino iz sirotke. Svet je torej bogatejši za sirovo vino.

Pri proučevanju tega vprašanja se Smolensky ni naslanjal na pesmi in rapsodije o pomladi, pač pa je zbral najrazličnejše podatke. Med drugim je pobskal po matičnih knjigah in za triletno obdobje ugotavljal, kdaj je bilo v ZDA spočetih največ otrok. Izkazalo se je, da so Američani največ otrok zaplodili v zadnjih treh mesecih v letu.

Pri proučevanju podatkov o nakupu kontracepcijskih sredstev v Veliki Britaniji je prišel do zaključka, da bi glede na prodajo lahko sklepali, da jih Britanci najbolj potrebujejo julija in avgusta. Za Američane in Britance pa velja, da avgusta in septembra staknejo največ spolnih boleznii.

Vse to, spočevanje otrok, kupovanje kontracepcijskih sredstev in nadležne spolne bolezni, je, pa če želimo ali ne, nekako le povezano z ljubeznijo, vsaj kakor jo pojmujejo danes. Zato moramo Smolenske mu verjeti: pomlad ni čas ljubezni.

Delo omamlja

V pestri množici zasvojenecv poznamo tudi zasvojenca z delom, ali kakor jim tudi pravijo, deloholike. Gre za ljudi, ki so bolešno nagnjeni k temu, da kar naprej nekaj delajo. Ker je vsa njihova dejavnost usmerjena zgolj v delo, ne pa v dovršitev delovnih nalog, se opravil lotevajo na neprimeren način: delo zavlačujejo, dajo si veliko opravka z malenkostmi, skratka, počnejo vse, da bi v početju čim dlje uživali.

Profesor psihologije Charles Garfield, ki se ukvarja z deloholiki, opozarja na to, da zasvojenec z delom kljub svoji silni zavzetosti ne predstavljajo prave delovne moči. V pretirani, a nekoristni vnmaji se izčrpavajo in so tako bodoči srčni bolniki, nemalokrat pa tudi kandidati za ločitvene razprave.

Kako jim pomagati? Kot trdi Garfield je treba deloholika le navaditi, da prične opravljati delo z določenim ciljem.

Pa še to: pri nas teh bolnikov najbrž ni prav veliko.

MARJAN BREGAR ILIR SE VRAČA

Podoba matere se je boleče zganila v Kenovem spominu. Nikdar ni čutil njene topline, nikoli slišal njene besede. Umrta je ob porodu v bedni koči, ki sta jo postavila z očetom na jasi. V koči, ki je pravkar dogorevala streljaj odtod ...

Ken se je stresel, kot da ga mrziti poslednji zimski veter, odvrnil je boleče misli in se spet

potopil v zgodbo svojega življenja. Film je ponovno stekel ... Prva leta življenja! Oče sedi pred kočo in ob njem je mali Ken. Kneži meč drži v drobnih ročicah. V dolino, nad Gradišče maha z njim.

„Takole jih bom, takole!“

Oče se smeje. Sinko spusti meč, steče za

metuljem, se požene med borovnice, natrga gozdnih jagod ...

Zdrav in krepak otrok je in očetu je lažje pri duši, kadar ga gleda. Upanje se vrača v njegovo srto srce: Ilirski rod bo maščevan s temi mladimi rokami!

Čas hiti in Ken odrašča kot hrast vrh gore.

Njegovi vrstniki so jeleni, volkovi, medvedje. Njegov zajtrk, kosilo, večerja je divjačina z ognjišča, sok gozdnih sadežev, med divjih čebel.

Njegova šola, telovadnica in delavnica so gorska prostora. In ko slednjic stoji — odrasel mož — pred svojim očetom — mu ta z mirom v sivih, utrujenih očeh izroči knežji meč.

TELEVIZIJSKI SPORED

8. V.

petek

1

8.45 in 10.00 TV V SOLI
Prispevki za šolarje bodo govorili o mladinskih delovnih akcijah, o odhajanju ljudi iz Drežnice, kraja, ki je dal vrsto partizanov, o skopski glasbeni skupini Leb i sol pa o dekletu iz Prištine, ki žal, ni imela priložnosti, da bi lani kot zadnja nosilka štafetne palice stisnila roko tovarišu Titu.
14.55 TV V SOLI, ponovitev
17.15 POROČILA
17.20 DRUZINA SMOLA

17.45 PESMI JUGOSLOVANSKIH NARODOV
18.15 OBZORNIK
18.25 PIŠI KOT GOVORIŠ, izobraževalna oddaja
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 TITTOVI SPOMINI
Na sporedu bo ponovitev zadnje od štirih oddaj, v katerih se je Tito spominjal najpomembnejših dogodkov svojega življenja. Tako bo drevi govor o njegovem delovanju na začetku zadnje vojne na jugoslovanskih tleh, ko Komunistična partija pod Titovim vodstvom ni bila nepri-

pravljena za pripravo oboroženega odpora.
21.05 USTVARJANJE TITOVE JUGOSLAVIJE
22.10 V ZNAMENJU
22.25 T. Mana: BUDDENBROKOKOVI

2

16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Tito otrokom - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Pojemo Titu - 19.30 Dnevnik - 20.00 Vselej ob glasbi - 20.45 Zagrebška panorama - 21.10 Tevetecka - 21.55 V petek

9. V.

sobota

1

8.00 POROČILA
8.05 KAPITAN KUK
9.10 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE
9.40 PALČKI NIMAJO POJMA
11.05 JEZIK V JAVNI RABI: IZBI-RANJE BESED
Kadar govorimo ali pišemo, išče-mo in izbiramo besede, da bi lahko najbolje izrazili tisto, kar želimo povedati, če imamo na voljo dva ali več izrazov, ki imajo podoben po-men, govorimo o sinonimih ali so-

pomenskih besedah. Danes bo govor o rabi le-teh.
11.15 EMILE ZOLA
15.20 POROČILA
15.25 PRENOS NOGOMETNE TEKME
17.25 ZADNJA DIRKA, jugoslo-vanski film
Pred dvema letoma je film z gornjim naslovom doživel velik odmev na moskovskem festivalu. Delo o stiskah odrasčajočega fanta sredi betonskega mestnega okolja je zrealiziral Jovan Rancić, glavne vloge pa igrajo Boban Petrović, Pavle Vuji-sić, Alenka Rancić in drugi.
19.00 ZLATA PTICA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 PRVA SOBOTA, zabavno-glasbena oddaja
21.40 PEKLENSKI OTOK, jugoslo-vanski film
Film o barki, ki se med zadnjo vojno prebija skozi sovražnikov obroč in končno srečno pripelje potnike na Vis, je 19 zrealiziral Vladimir Tadej, igrajo pa Pavle Vuji-sić, Slavko Stimac, Beba Lončar, Ružica Sokić in drugi.
23.05 POROČILA
23.10 TV KAZIPOT

2

18.45 Narodna glasba - 19.15 Zabavnoglasbena oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 21.25 Športna sobota

10. V.

nedelja

1

9.15 POROČILA
9.20 ŽIVŽAV
10.10 NA VRAT NA NOS
11.05 TV KAZIPOT
11.30 NARODNA GLASBA
12.00 BOKS, prenos dvobojev z evropskega prvenstva iz Tampereja
16.00 POROČILA
16.05 KULTURNA DEDIŠČINA PAKISTANA

16.30 PLAVANJE, prenos med-narodnega mitinga iz Splita
17.15 ŠPORTNA POROČILA
17.30 HERPELJCI, dokumentarna oddaja
17.40 JANNIN PORTRET, ameriški film
David O. Selznick je film o slikarju in njegovi portretiranki posnel že 1949, igrajo pa Jennifer Jones, Joseph Cotten, Etel Barrymore, Cecil Kellaway, David Wayne in drugi.
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 KO POMLAD ZAMUJA

21.00 POT SPOMINOV IN TOVA-RIŠTVA
Dokumentarna oddaja ljubljanskih televizijcev bo prikazala, kako so se skozi 25 let odvijali pohodi ob žici okupirane Ljubljane.
21.30 V ZNAMENJU
21.50 ŠPORTNI PREGLED

2

15.40 Nedeljsko popoldne - 17.45 Poročilo (ameriški film) - 19.00 Retrospektiva risanege filma Zagreb 80 - 19.30 Dnevnik - 20.00 Jazz na ekranu - 20.55 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Odrske luči

11. V.

ponedeljek

1

8.45 in 10.00 TV V SOLI
14.55 TV V SOLI, ponovitev
16.15 KMETIJSKA ODDAJA
17.15 POROČILA
17.20 MALI GODCI V GLASBENI DEZELI
17.35 VIHARNO SNUBLJENJE, burleska G. Chaplina
18.00 PRED IZBIRO POKLICIA: POKLICIA V ŽELEZNIŠKEM GOSPODARSTVU
Vlakovni odpravnik, prometni dispečer, transportni komercialist,

strojevodja, vlakovodja, vozovni pre-glednik, sprevednik, elektromehanik železniških vozil, mehanik železni-skih vozil, tehnik za vzdrževanje prog - to so glavni poklici, o katerih bo govorila tokratna izobra-ževalna oddaja.
18.30 OBZORNIK
18.40 POP GODBA: PANKRTI in PARAF
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 J. Hubač: IKAROV PADEC
Scenarij za češko televizijsko dra-mo je spisal Jiri Hubač, znani pisate-lj, pričujoče delo pa govori o spopadanju človeka z alkoholi-zmom. Režiserske posle je opravil

František Filip, glavne vloge pa igra-jo Vladimir Menšík, Jana Hlavačova, J. Hanzlik in drugi.
21.40 KULTURNE DIAGONALE
22.20 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Bajke dalj-nih ljudstev - 18.00 Enci menci - 18.15 Mladi raziskovalci - 18.45 Telesport - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 20.50 Zagrebška panora-ma - 21.15 Objubljena dežela

12. V.

torek

1

9.00 in 10.00 TV V SOLI
16.25 SOLSKA TV: Mreža življenja, Pustolovščina moderne umetnosti
Prvi prispevek bo šolarje seznanil s trdno povezanostjo človeka z vse-mi živimi bitji in ne nazadnje tudi s t. i. neživo naravo, zatem pa bo govor o slikarstvu 20. stoletja.
17.20 POROČILA
17.25 KAPITAN KUK
17.35 AKADEMSKA FOL-KLORNA SKUPINA FRANCE MAROLT

18.05 PALČKI NIMAJO POJMA
18.35 OBZORNIK
18.45 MOSTOVI - HIDAK, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost
19.00 KNJIGA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 AKTUALNA ODDAJA
20.55 E. Zola: VZPON ROUGONO-VIH
21.50 V ZNAMENJU

2

16.30 Dnevnik - 16.55 Otroška oddaja - 17.25 Slovesna akademija

ob 100-letnici rojstva Dimitrija Tu-soviča - 19.30 Dnevnik - 20.00 Igra vam Count Basie - 20.50 Clo-vek in čas - 21.20 Zagrebška panora-ma - 21.45 Izobraževalna oddaja

13. V.

sreda

1

9.20 in 10.00 TV V SOLI
17.25 POROČILA
17.30 F. Rudolf: 40 ZELENIH SLONOV
17.50 VELIKE RAZSTAVE
18.15 OKROGLI SVET
18.25 OBZORNIK
18.40 PRIMORSKA POJE
19.10 RISANKA

21.30 MAJHNE SKRIVNOSTI VE-LIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.35 MINIATURE: NADA SEV-SEK
22.05 V ZNAMENJU
2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Medveščak: Kolinska Slovan (prenos rokometne tekme) - 18.45 Prijatelji glasbe - 19.10 Prenos fi-nalne nogometne tekme za evropski pokal pokalnih zmagovalcev - 21.10 Zagrebška panorama - 21.30 Tale
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: NAPAD NA POLICIJSKO POSTAJO
Film o spopadu med policaji in mladostniki prestopniki iz Los Angelesa je pred štirimi leti posnel ameriški režiser John Carpenter, poznalci pravijo, da bi bilo to delo po napetosti dostojno tudi Hotchcockovega imena. Igrajo Austin Stoker, Darwin Joston, Laurie Zimmer in drugi.

14. V.

četrtek

1

9.00 in 10.00 TV V SOLI
16.35 SOLSKA TV: Mreža življenja, Pustolovščina moderne umetnosti
17.30 POROČILA
17.35 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE
18.05 MOZAIK KRATKEGA FILMA: RDECI SVET in SOLZA

MLADI DOPIŠNIK

OTVORITEV PARKA
Na Kuzarjevem Kalu so v nedeljo, 26. aprila, odprli narodni park, posvečen padlim borcem. Park je velika pridobitev za novomeško občino in za vso Slovenijo. Park je spome-nik, ki nas spominja na borce, padle za svobodo.
JOŽICA ŽAGAR
OŠ XII. SNOUB, Bršljin

DELAM V PH

Na naši šoli že deseto leto deluje pionirska hranilnica, v kateri delajo kot uslužbenci učenci višjih razredov. Moja davna želja je bila, da bi delala v nji. Letos se mi je izpolnila. Prijavila sem se na razpis in bila sprejeta. Bila sem vesela. Sedaj vsak ponedeljek sprejemam denar, vpisu-jem v knjižice in na kartone. Biti moram natančna in čuvati moram tajnost vlog.
TINA HOČEVAR
OŠ Krmelj

TEKMOVANJE MATEMATIKOV

V torek, 14. aprila, smo matema-tiki na osnovni šoli Leskovec tekmo-vali za bronasto Vegovo priznanje. Najboljši učenci so se nato udeležili občinskega tekmovanja na Raki. Iz naše šole je tekmovalo 11 učencev, kar trije pa smo dobili srebrno Vegovo priznanje. To nam je v spodbudo, da se bomo še naprej marljivo ukvarjali z matematiko.
JOZE ARH
COS Leskovec

NA OBRAZU, jugoslovanska filma
18.30 OBZORNIK
18.40 NA SEDMI STEZI
Po poteh partizanske Ljubljane, razgovor z novim predsednikom ZTKOJ Marjanom Lenarčičem, od-bojarska pravila, prikaz Planinske zveze Slovenije, pregled došedanjih evropskih prvenstev v košarki, športni dogodki v naslednjem mese-cu - o teh temah bo govorila današnja oddaja, posvečena športu.
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 STUDIO 2, kulturna oddaja
21.30 625
22.10 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Družba Zore Rdečelaske - 18.15 Znanost - 18.45 Ugrabitve - 19.30 Dnevnik - 20.00 3-2-1... gremo! - 23.00 Poročila

V SLOVENSKE ŠOLI

Ze dolgo sem si želela hoditi v slovensko šolo, letos pa se mi je želja uresničila. Tri dni sem obisko-vala celodnevno osnovno šolo v Les-kovcu. Spoznala sem mnogo novih sošolcev in sošolk in ugotovila, da imajo tu težjo učno snov kot v ZR Nemčiji. Mislim, da mi je tridnevni obisk veliko koristil. V nemški šoli je drugače, zato mi bo ostal obisk v slovenski šoli v lepem spominu.
MARJANA SRIBAR
OŠ Weingarten, ZRN

DELOVNA AKCIJA

Mladinci iz Dolenje vasi smo v soboto, 25. aprila, izvedli delovno akcijo, ki pa žal ni povsem uspe-la. Čistili smo okolico gasilskega doma in na novo zasadili cvetje pred spominsko ploščo. Za maj imamo v načrtu novo akcijo - „Naredimo si igrišče!“ Upamo, da bo udeležba mladincev številnejša.
STANKA RADIČ
Dolenja vas

TITO IN CVETOČI MAJ

Maj je najlepši mesec v letu, poln cvetja in radosti. Letošnjega posveti-mo spominu na Tita, ki v naših srcih živi kot najsvetlejši spomin. Tito je naš bogastvo in naš zaklad. Ponosni smo nanj. Pod njegovo zastavo stopa-mo naprej!
LJUZKA PUHEK
Tribučje

IZLET PO GORENJSKI

20. aprila so se na poučni izlet na Gorenjsko odpravili učenci prvega letnika pedagoških razredov novo-meške gimnazije, dan kasneje pa so podobno pot opravili še učenci dru-gega letnika splošnih razredov. Vsi so si najprej ogledali jeseniško žele-zarno, v Radovljici so obiskali čebe-

larski muzej in Linhartovo sobo, pot pa jih je vodila tudi skozi Kropo, Dražgoše, Zeleznike in Skofjo Lo-ko. Po ogledu Prešernovega groba v Kranju so se vrnili domov.
IRENA GRAHEK

OBRAMBNI DAN

Učenci stopiške šole smo imeli v soboto, 25. aprila, obrambni dan. Razdelili smo se v skupine in se pomerili v streljanju in znanju prve pomoči, medtem ko smo se mlajši učenci napolnili na orientacijski pohod, med katerim smo opravljali različne naloge.
ANDREJ ŠURLA
OŠ Stopiče

MLADI PLANINCI

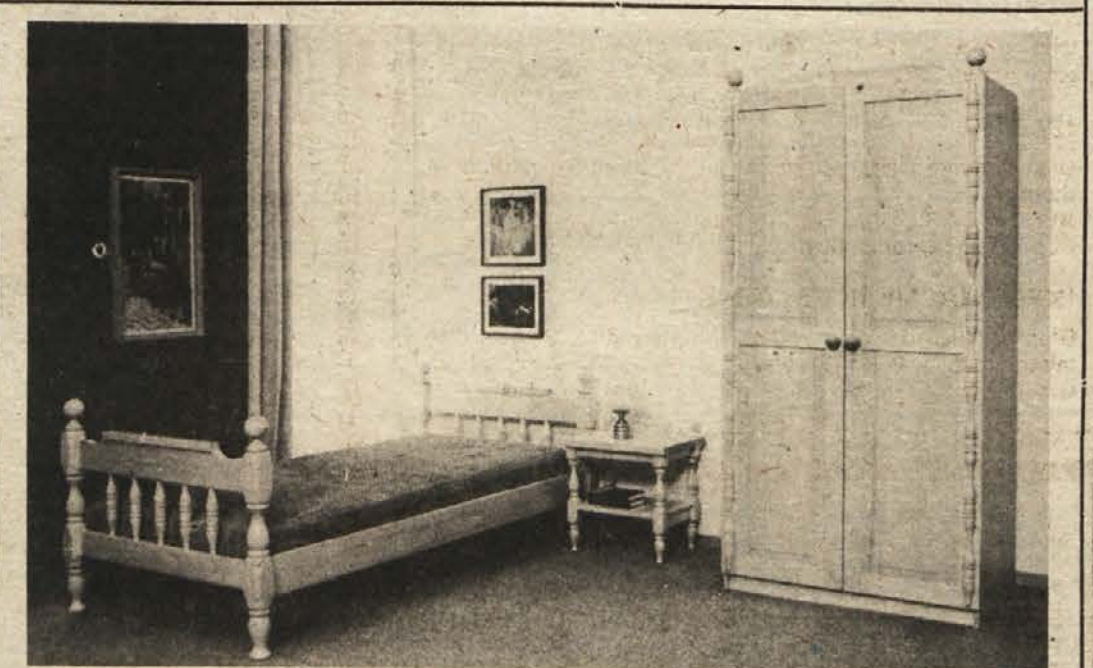
Na osnovni šoli „Zbora odposlan-cev“ v Kočevju deluje planinski krožek, ki ga obiskuje 25 učencev. Med drugim organizirajo tudi planinsko šolo, ki obsega teoretični del (zgodovina planinstva, varstvo narave, prva pomoč, učenje varne hoje po hribeh itd.), v praktični del pa sodijo izleti po bližnjih hribeh. Ob koncu šolskega leta bodo opravi-li preizkus znanja.

ŠE DVA TEČAJA

Medtem ko so kočevski zdravstveni in drugi delavci imeli že vrsto tečajev o prvi medicinski pomoči po vseh krajevnih skupnostih in skoraj v vseh delovnih kolektivih, so končno našli čas tudi zase. Tako sta za člane kolektiva zdravstvenega doma zdaj hkrati kar dva tečaja prve medicinske pomoči, in sicer 80-urni in 26-urni.

»Dolenjski list«

STRUŽENO POHIŠTVO

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojsko prijetnost struženemu pohištvu, ki z bogato obliko sprošča in osvobaja človeka v domačem ambientu. Struženo pohištvo s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpežnost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in požitviti prostora.
Struženo pohištvo, ki zajema omare in postelje z nočnimi omaricami, s s svojo uporabno funkcijo orogocha prilagajanje prostoru po širini in višini ter namenu. Služi nam lahko za vsakdanji počitek, prijeten oddih na dopustu, vikendu ali hotelu.
Struženo pohištvo je izdelano iz prvovrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravnih barvi lesa ali z lužili in lakirano s prozornim nitrolakom v pol mat izvedbi.

PRODAJAJO V POSLOVALNICI LIP BLEED NA REČICI, tel. 064/77-161, IN ŠTEVILNIH TRGOVINAH S POHIŠTVOM

lip
bled
lesna industrija
64260 bled ljubljanska c. 32
telefon: 064-77661
telegram: lip bled
telex: 34 525 yu lipex

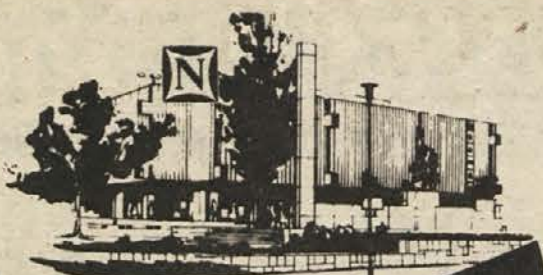

PRALNI STROJI,
HLADILNIKI,
PEČI . . . . .

so proizvedli,
po katerih ste že nekaj časa
često zaman popraševali.

VELEBLAGOVNICA
nama
KOČEVJE

vam sedaj spet nudi

- pralne stroje

EI Niš — modele Supermatik,
OBOD Cetinje — model WN — 90

- hladilnike Rade Končar,

- AEG termoakumulacijske peči

3 KW in 4 KW

NOVOMONTAŽA NOVO MESTO

OBJAVLJA PROSTA UČNA MESTA — štipendije
za učence v gospodarstvu:

— MONTER OGREVALNIH NAPRAV	15
— MONTER VODOVODNIH NAPRAV	5
— MONTER KLIMATSKIH NAPRAV	2
— IZOLATER	2
— ELEKTROINSTALATER	10

Štipendije bomo podeljevali skladno s skupnim razpisom in samoupravnim sporazumom o štipendiranju občine Novo mesto.

Kandidati, ki se želijo vpisati v navedeni program oz. smer izobraževanja, naj pošljejo v celoti izpolnjeno prošnjo (obrazec DZS 1,65).

Ostale informacije dobite v splošni službi delovne organizacije (telefon 21-276, 21-695), kamor naslovite tudi prošnje. 343/19-81

KOMUNALNO STAVBENO PODJETJE KOSTAK KRŠKO KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

OBJAVLJA

prosta dela in naloge za

1. ENEGA KV STAVBNEGA KLEPARJA — ZA NEDOLOČEN ČAS
2. DESET KV ALI PK ZIDARJEV — ZA NEDOLOČEN ALI DOLOČEN ČAS 6 MESECEV
3. DESET NK GRADBENIH DELAVCEV ZA NEDOLOČEN ALI DOLOČEN ČAS 6 MESECEV
4. ENEGA KV STROJNIKA ZA GREDER IN TRAKTOR — ZA NEDOLOČEN ČAS
5. DESET NK DELAVCEV ČISTILCEV ALI ČISTILK ZA GRADBIŠČE NE KRŠKO — ZA DOLOČEN ČAS
6. ENEGA POMOŽNEGA SKLADIŠČNIKA EVIDENTIČARJA — ZA DOLOČEN ČAS 3 MESECEV

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

pod 1:

ustrezna poklicna šola, zaželena praksa, preizkus znanja o varstvu pri delu

pod 2:

KV ali PK zidar, eno leto oziroma 6 mesecev prakse, preizkus znanja iz varstva pri delu

pod 3:

NK gradbeni delavec, preizkus znanja o varstvu pri delu

pod 4:

poklicna šola kovinarske stroke, tečaj za strojnika, izpit za voznika B kat., preizkus znanja o varstvu pri delu

pod 5:

NK delavec, preizkus znanja o varstvu pri delu

pod 6:

poklicna šola ustrezne smeri, eno leto delovnih izkušenj, poznavanje skladiščnega poslovanja in materiala

Pismene prijave, s kratkim opisom dosedanjega dela in z dokazili o izpolnjevanju pogojev, naj kandidati v 15 dneh po tej objavi pošljejo na naslov:

KOMUNALNO STAVBENO PODJETJE „KOSTAK“ Krško, Cesta krških žrtev 11.

O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku roka za zbiranje prijav. 341/19-81

NUKLEARNA ELEKTRARNA

KRŠKO v ustanavljanju, 68270 Krško,

objavlja

prosta dela in naloge:

1. VODJA IZMENE
2. STROJNIKA V POMOŽNI ZGRADBI — 2 delavca
3. STROJNIKA KONDENZACIJE — DIESEL AGREGATOV
4. STROJNIKA PARNIH TURBIN
5. OPERATORJA V OBRATU ZA OBDELAVO RADIOAKTIVNEGA MATERIALA — 2 delavca
6. POMOŽNEGA DELAVCA V OBRATU ZA OBDELAVO RADIOAKTIVNEGA MATERIALA
7. PRECIZNEGA MEHANIKA

Pogoji:

pod 1:

- opravljena II. ali I. stopnja elektrofakultete ali strojne fakultete
- 48 mesecev delovnih izkušenj
- aktivno znanje angleškega jezika
- 3 mesečno poskusno delo

pod 2:

- opravljena 4-letna tehniška srednja šola, delovodska ali poklicna šola strojne smeri
- 18 mesecev delovnih izkušenj
- pasivno znanje angleškega jezika
- 3-mesečno poskusno delo

pod 3:

- opravljena 4-letna tehniška srednja šola, delovodska šola ali poklicna šola strojne smeri
- 18 mesecev delovnih izkušenj
- opravljen izpit za parne kotle
- pasivno znanje angleškega jezika
- 3 mesečno poskusno delo

pod 4:

- opravljena 4-letna tehniška srednja šola, delovodska šola ali poklicna šola — strojne smeri
- 18 mesecev delovnih izkušenj
- opravljen izpit za parne turbine
- pasivno znanje angleškega jezika
- 3-mesečno poskusno delo

pod 5:

- KV delavec tehnične smeri
- 12 mesecev delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

pod 6:

- PK delavec
- 2 meseca delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

pod 7:

- KV precizni mehanik
- 15 mesecev delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 15 dneh po dnevu objave. Odgovore bodo prejeli v 30 dneh po izteku prijavnega roka. 337/19-81

emona globtour
novo mesto

SEJMI

MUENCHEN: IFAT, — 6. mednarodni strokovni sejem strojev in naprav za vzdrževanje kanalizacije, za smetarstvo in zimsko službo avtobus, 3 dni, ODHOD 24. 6. 1981
MUENCHEN: ELEKTRONIKA, 3 dni, odhod 1. junija 1981
DUESSELDORF: mednarodni sejem RUDARSTVA, letalo, 4 dni, odhod 15. junija 1981

LETNI ODDIH '81

OB MORJU: Slovensko Primorje, Istra, Dalmacija, otoki
V GORAH: ob vznožju Julijskih Alp, na obeh straneh Karavank, na planini Tari
V ZDRAVILIŠČIH: Čateške in Dolenjske Toplice ter Radenci
OB BLATNEM JEZERU na Madžarskem

ČEŠKOSLOVAŠKA SOCIALISTIČNA REPUBLIKA

Izleti v najzanimivejše kraje Češke, Slovaške in Moravske skozi vse leto. Pozimi smučanje na Visokih in nizkih Tatrah.

IZLETI

Organiziramo izlete po domovini in tujini za zaključene skupine
RENT A CAR
i zposojanje avtomobilov

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

Globtour Novo mesto, Cesta komandanta Stanete 19, telefon (068) 25-125, 25-789, ter ostale poslovalnice Globtour v Jugoslaviji

ZAHVALA

Po dolgi in hudi bolezni nas je v 72. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, sestra, teta, svakinja, sestrična in botrica

MARIJA ŽUŽEK

roj. ZUPANČIČ
s Čilpaha pri Trebelnem

Pokopali smo jo 20. 4. 1981 v Mirni peči v grob njenih staršev ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev, katerim velja naša iskrena zahvala. Zahvaljujemo se tudi za poklonjeno cvetje in vence, pevcem iz Mirne peči za občuteno zapete žalostinke, kakor tudi duhovnikom za lepo opravljeni obred in spremstvo ter lepe besede slovesa. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: mož Janez, brat Janez z družino v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA.

Ob boleči izgubi naše ljube žene,
mame, stare mame, sestre in tete

ANČKE KRHIN

z Gradišča pri Šentjernejju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, enako Cestnemu podjetju Novo mesto, Iskri Šentjernej za podarjene vence in cvetje posebna hvala našim dobrim sosedom za pomoč in tolažbo v težkih trenutkih, dr. Sustersičevi za lajšanje bolečin na domu, župniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste jo obiskovali med njeno boleznijo in vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili do njenega preranega groba, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Nace, hčerka Vida z družino, sinova Franci in Janez, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše
drage

KRISTINE GERKŠIČ

iz Gor. Suhorja 1

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, sodelavcem, družbenopolitičnim organizacijam Metlike in Suhorja, učencem Osnovne šole Metlika in Suhor za cvetje, tolažilne besede in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil
drugi mož, oče, sin, brat in stric

MIRKO VOVKO

iz Malih Brusnic

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega. Prisrčna hvala GD Brusnice in ostalim GD, podjetju „Hmeljnik“ Novo mesto, OŠ Brusnice, pivovarni „Union“ Ljubljana, IMV, osebju internega oddelka bolnice v Novem mestu, govornikom za poslovalne besede, vaščanom in patru za pogrebni obred.

Žalujoci: žena Joži, sin Mirko, hčerki Darja in Zdenka, oče in sestre z družinami

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

db DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING (DPB)

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 7. maja - Stanko Petek, 8. maja - Viktor Sobota, 9. maja - Dan zmage Nedelja, 10. maja - Izidor Ponedeljek, 11. maja - Ziga Torek, 12. maja - Pankracij Sreda, 13. maja - Servacij Četrtek, 14. maja - Bonifacij

LUNINE MENE

10. maja ob 23.22 - Prvi krajec

SEVNICA: 8. 5. ameriški film Norma rae, 9. in 10. 5. francoski film Zandar proti marsovcu.

BRESTANICA: 9. in 10. 5. ameriški film Cirkus z Jerryjem.

BREŽICE: 8. in 9. 5. zahodno-nemški barvni film Melodija za ljubezen, 10. in 11. 5. italijanski barvni film Naboj in ljubezen, 12. in 13. 5. francoski barvni film Poti na jug.

CRNOMELJ: 8. in 10. 5. ameriški film Otok piratov, 10. 5. nemški film Pločevinasti bobni, 11. in 12. 5. ameriški film Avanture debeljaka, 13. 5. francoski film Sladke male Angležinke, 14. 5. ameriški film Manekena in detektiv.

KOSTANJEVICA: 9. 5. francoski film Kako posneti pornofilm, 10. 5. jugoslovanski film Zadnji podvig divjerzanta Oblaka, 13. 5. poljski film Ljubezna mora ureti.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 8. do 10. 5. ameriški film Zgodba o Bodu Hollyju, Od 11. do 13. 5. film Doživlja v avtokampu.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 8. do 10. 5. ameriški film Amitville - hiša groze, 11. in 12. 5. gledališče, 13. in 14. 5. angleški barvni film Digbi - največji pes na svetu.

FICKA, letnik 1972, obnovljen pred letom dni, prodam. Ogled v nedeljo na naslovu Franc Topolovec, Vrh 27, Sentjernej 68310.

NEREGISTRIRAN AVTO AUSTIN v voznem stanju prodam. Prečna 29, Novo mesto, tel. 24-226.

Z 750 SC, letnik 1979, prodam. Ban, Gubčeva 33, Novo mesto.

ZASTAVO 101, letnik 1974, prodam po ugodni ceni. Tel. 25-916.

NSU 1200 C, letnik 1970, in ZASTAVO 101, letnik 1973, ugodno prodam. Sandi Kragolnik, Sentjernej 238.

GS CLUB 1220 - CARAVAN, letnik 77, prodam. Pavlič, Ratež 54.

ZASTAVO 101, letnik oktober 1973, registriran do oktobra 1981, prodam. Cena 3,5 M. Božo Radkovič, Dol. Brezovica 2, Sentjernej.

MERCEDES 322 KIPER, potreben popravila motorja, prodam. Kastelic, Zagorica, Mirna.

ZASTAVO 750 S, letnik 1978, prodam. Janez Perme, Dol. Polje 18, Straža, ali po tel. (068) 84-143 dopoldan.

MOTORNO ŽAGO HOMELITE XL-400 AUTOMATIC, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Jože Bizjak, Kržišče 11, 68274 Raka.

CRNO-BEL TELEVIZOR RR NIŠ, letnik 1972, ekran 59 in 2 anteni, prodam. Naslov v oglasnem oddelku (1901/81).

KUPIM

TROFAZNI HIDROFOR (od 150-200 l), kupim. Udovč, Vrhovo 14, Mirna peč.

POSEST

PARCELO z lokacijo 464/k. o. Gotna vas prodam. Štih, Šmarje Sap 125.

NJIVO (15 a), primerno za vikend ali vinograd, na Malem Riglju pri Dol. Toplicah prodam. Jože Stangelj, Mali Rigelj 7, Dol. Toplice.

DVE PARCELI, ki sta v zazidalnem načrtu v Leskovcu (predel Gmajna), prodam. Vse informacije dobite v Leskovcu št. 129 v popoldanskem času.

PRODAM manjše posestvo (1,81 ha), vinograda 41 a, novo vinsko klet s posodo in opremo ter bivalnim prostorom na zelo lepi legi v Dednji vasi pri Pišcah. Kupci naj se zgledajo pri Molanu v Dednji vasi.

RAZNO

PROSIM OSEBO, ki mi je vzela okopalnik na njivi na Ropcah, da ga vrne v treh dneh na mesto, kjer je bil vzet. V nasprotnem primeru jo bom sodno preganjal. Oseba je bila opazovana. Alojz Bregant, Vel. Poljane 5, Skočjan.

ISČEM DVOJZENIČNO VARTSTVO za 7-mesečno deklico od junija dalje, po možnosti na Mestnih njivah ali v centru. Tel. 22-744.

TAKOJ SPREJMEM ŽENSKO, ki bi oskrbovala mojo mamo. Nudim stanovanje, hrano in nagrado po dogovoru. Ponudbe pod Anita Jordan, Srebrniče 18, Novo mesto.

IZGUBILA SE JE PSICA, nemška ovčarka rjavo-črne barve. Prosim poštenega najditelja, da jo proti nagradi vrne. Kettejev drevored 50, Novo mesto, Starič.

MARIJA BARBORIČ, Žihovo selo 5, prepovedujem vsako vožnjo po mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI MOKRONOG prepoveduje vsako izkoriščanje peskokopa v OSTROŽNIKU pri Mokronogu. Vse kršilce te prepovedi bomo predali sodniku za prekrške.

JOZEFA UCMAN, Veliki Slatnik 8, prepovedujem pašo kokoši po mojem vrtu in njivah ter vožnjo po vrtu, posebno pa Alojzu Blažiču iz Vel. Slatnika 5. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

KARLINA LAKNER IZ GOR. SUHORJA 10, Dragatuš, prepovedujem vsako kupovanje premičnih od FRANCEJA LAKNERJA. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

JOŽE RODIČ, BELA CERKEV 22, opozarjam vsakogar, ki bi delal kakršnokoli škodo po mojem posestvu, da ga bom sodno preganjal.

KAZIMIR VIDETIČ, Stara lipa 11, prepovedujem vsako vožnjo po moji parceli št. 498/1 in 498/2. Dovoljujem le prevoz pridelkov z njiv in travnikov (poljska pot). Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

DRAGI ŽENI, MAMI IN STARI MAMI KRISTINI BARTOLJ iz Kettejevega drevoreda 49 v Novem mestu, ki slavi 50. rojstni dan, želijo vse najboljšo, veliko zdravja in zadovoljstva mož Franc, hčerki Fani in Joži z možema in sin Franci, ki služi vojaški rok v Obrenovcu, Vnučki Jožko, Tanja in Boris pa ji pošilja jo koš poljubčkov.

VODOVODNE INSTALACIJE napeljujem in popravljam po ugodnih cenah. Material na zalogi. Možnost plačila s kreditom. DRAGO VIRC, Tomšičeva 11, 68210 Trebnje, tel. (068) 83-594.

FORD 1600, letnik 1974 prodam.

Lado Čujnik, Groblje 53, Sentjernej.

DIANO 6, letnik 1977, prodam. Branko Jarc, Dolenja vas 5, 68216 Mirna peč.

ZASTAVO 750, letnik 1972, registrirano do 1982, prodam. Tel. dopoldan 84-951, popoldan 84-923.

VW 1500, letnik 1969, zelo dobro ohranjen, 80.000 km, prodam. Brestanica 75-157 vsak dan od 11. do 13. ure.

126 P, letnik 1978, prodam. Informacije popoldan na naslov: Dušan Kmet, Ragovska 10, Novo mesto.

R 6, star 10 let, registriran do novembra, prodam. Tone Springer, Karlovska 17, Novo mesto.

ZASTAVO 435 lux kombi, osem mesecev staro, prodam ali zamenjam za Z 101 ali golf, star do 2 leti. Tel. (064) 74-015.

PRODAM karambolirano škodo po delih. Mikec, Podboršt 1, Mirna peč.

ZASTAVO 101, letnik 1975, registrirano, ugodno prodam. Dragan, Ilke Vaštetove 23, tel. 25-483.

NSU 110, neregistriran, prodam. Informacije po tel. 25-185.

SKODO, letnik 1972, poceni prodam. Jože Vičmar, Dolenja vas 7, Otočec.

FIAT 126 P prodam. Informacije 85-172.

Z 101, letnik 1978, ugodno prodam. Prosenik, Dol. Težka voda 26.

SKODO 120 L, novo, neregistrirano, prodam. Janez Compare, Strma pot 3, 68330 Metlika, tel. (068) 77-410.

STOENKO, letnik november 1977, dobro ohranjeno, prodam. Bajec, Jurčičeva 2, Novo mesto, tel. 21-921.

ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam. Ogled v popoldanskih urah. Milan Turk, Gor. Maharovec 6, Sentjernej.

SKODO S 100 L (59.000 km), garžirano, v dobrem stanju, in nove gume prodam najboljšemu ponudniku. Informacije popoldan na tel. 22-680.

Kmetijski stroji

OBRACALNIK za BCS prodam. Jože Kastelic, Poljane 6, Mi rna peč.

BCS 127, rabljeno, z vozičkom in brejo telico prodam. Alojz Šiler, Prečna 20, Novo mesto.

TRAKTOR PASQUALI (30 KM), 250 ur, in dvobrazdni plug prodam. Kovač, Log 26, 68294 Boštanj.

TRAKTORSE KOMBINIRANE GRABLJE prodam. Povhe, Dobrava 39, Skočjan.

MOTOR za kosilnico BCS prodam. Anica Fink, Vrh pri Ljubnu 2, Novo mesto.

TRACNI OBRACALNIK FAVORIT 220, trosilec umetnega gnoja Creina in motorno žago Stihl 070 prodam. Naslov v upravi lista (1900/81).

KOSILNICO BCS, malo rabljeno, prodam. Alojz Kastelic, Vinja vas 12, Stopiče.

PRODAM

PRODAM gliser kvarnerplastika G 370 z vso opremo, prikolico in motorjem T 18, rabljeno dve sezoni. Srečo Petric, Segova 16, Novo mesto tel. (068) 23-575.

PRODAM vinograd v Stankovem, gozd, travnik, njivo in dobro krmivo simentalko. Naslov v upravi lista (1902/81).

SKORAJ NOV CRNO-BEL TV prodam. Tel. (068) 22-650.

PRENOSNI RADIO kasetofon Stereo Hitachi 11 W ugodno prodam. Informacije na tel. (068) 72-056.

TROFAZNO IMP CRPALKO 5/4 cole za centralno kurjavo prodam. Vladimir Magnik, Zagrebška 6 a, Novo mesto.

TOMOS sprint 50 prodam. Stari trg 13, Trebnje.

NOVO MOTORNO KOLO pony ekspres „ROG“ prodam. Ramiz Holjo, Zagrebška 8, Novo mesto.

NOV NEMŠKI OLJNI GORILEC za centralno, prednjo havbo za Z 750 in 100 l rdečega vina prodam. Informacije na tel. (068) 83-532.

SENO za košnjo in koruzo prodam. Marjan Pleskovič, Gomila 4, Šmarješke Toplice.

PEC za kopalnico (drva-elektrika) prodam. Rajko Petan, Potok 38, Straža.

KOMBINIRANO POMIVALNO MI-ZO z električnim šedilnikom - novo, primerno za vikend - prodam. Ogled v večernih urah. Češnjice 2, Mirna peč.

MOTOR TOMOS AVTOMATIC 3 poceni prodam. Šmihel 44, Novo mesto.

MOTOR za čoln „TOMOS 18“ dolga osovina, prodam. Informacije lahko vsak dan na naslov Miljenko Vedrič, Segova 1, Novo mesto.

PRODAM 2 t mrve. Informacije Ragovo 3, Novo mesto.

UGODNO PRODAM kuhinjsko pohištvo (masivno). Podržaj, Pot na Gorjance 40, Novo mesto.

ELANOV GLISER GT 402, stag eno leto, z motorjem in kompletno opremo, prodam. Ragovo 5, Novo mesto.

PRODAM sedežno garnituro in črno-beli televizor. Petrovič, C. brigad 41, tel. 25-133.

SADIKE ZIVE MEJE, ukoreninjenе, prodam. Pokorny, Drejetova pot 11, Novo mesto.

BARVNI TELEVIZOR (nov, še zapakiran), znamke SHARP, prodam. Nenad Vučinič, Ilke Vaštetove 17, Novo mesto, ali tel. 22-349.

BELO KUHINJSKO OMARO, visoko, in Kueperbuch, prodam. Tel. 25-347.

CRNO-BEL TELEVIZOR - GORENJE prodam. Košak, Ceglina 75.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISČEM ČEVLIARSKEGA POMOČNIKA za ekspres čevljarstvo. OD po dogovoru. Rudolf Cikaneč, Čitalniška 2, Novo mesto.

TAKOJ ZAPOSIM enega ali dva samostojna mizararska pomočnika. OD po dogovoru. MIZARSTVO ALBIN BARBIČ, Partizanska 10, Novo mesto.

STANOVANJA

PRODAM STANOVANJE z vrtom v Semiški 17, Črnomelj, po ugodni ceni. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Peter Špehar, Semiška 17, Črnomelj.

ZAKONCA brez otrok iščeta stanovanje ali sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Krka, tel. 22-441, int. 314.

ENO ALI DVOSOBNO STANOVANJE iščem v Sevnici. Naslov v upravi lista (1903/81).

Motorna vozila

PRODAM R 18 letnik 1979. Informacije po tel. (068) 24-761.

126 P, avgust 1980, 8.000 km, poceni prodam. Tel. 84-916.

Z 750 S, letnik 1976, v dobrem stanju, prodam. Jože Zagorc, Dol. Vrhpolje 36, Sentjernej.

ZASTAVO 101, letnik 1973, prodam po ugodni ceni. Milan Banič, Hrvški brod 2, Sentjernej.

SPACKA, letnik 1975, ugodno prodam. Tel. (068) 25-779.

FIAT 128, star 6 mesecev, prodam. Tomaž Strel, Mokronog.

NOV 126 P, še neregistriran, ugodno prodam. Ogled po 15. uri pri Silvu Prparju, Dobrič 9.

ZASTAVO 750 LC, staro 9 mesecev, prodam. Vidmar Dolenja vas 7, Otočec.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozr Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Bojan Budja, Milan Markeč, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simičič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznič. Tehnični urednik priloge: Dušan Lazar, Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna doljenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 200 din, 1 cm na določeni strani 300 din, 1 cm na prvi strani 400 din. Vsak mali oglas do 10 besed 80 din, vsaka nadaljnja beseda 8 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 12 od 1. 4. 1981 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1981) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52000-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Jenkova 1, p. 33, tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. 33 telefon (068) 23-611 - Nenarodnih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozr Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni film in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Sebastijana, Cvetka Črnič iz Pravlne - Rudolfa, Martina Sladič - Mirne - Marka, Anica Matko - Gabrja - Simono, Majda Miketič - Črnomlja - Majo, Karmen Kerin - Straže - Lojzeta, Marija Cizerle - Studenca - Petro, Tanja Centa - Orehovca - Majo, Sonja Mlakar - Studenca - Uroša, Marija Vide - Mihovice - deklco, Dragica Zajc - Kohanjca - deklco, Antonija Cimermančič iz Velikih Brusnic - dečka, Romana Krizel iz Črnomlja - deklco, Nevenka Kastelic iz Jurne vasi - deklco, Mirjana Miklič iz Smolenje vasi - dečka, Jelka Cesari iz Goriške vasi - dečka in Marija Iskra iz Ajdovca - dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Jožica Kapl iz Ulice 12, udarne brigade 42 - Manco, Ana Smerdu iz Segove 16 - deklco, Devana Murn z Ragovske - Ano in Marušo, Jožica Bartolj iz Ulice Majde Silc 9 - Tatjano, Cestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V ČASU OD 25. 4. DO 2. 5. 1981 SO V BREŽIŠKI PORODNIŠNICI RODILE: Nada Opravž iz Bukoška - Janjo, Vesna Šoič iz Samobora - Sandro, Marija Sodič iz Arnovih sel - Janeza, Božica Novak iz Ključa - Miroslava, Dušanka Barkovič iz Brezja - Romana, Stefanja Blatnik iz Blance - Tomaža, Barica Horvat iz Gradne - Sanjo, Anka Belan iz Jarušja - Danico, Ivanka Ivačič iz Dežnih sel - Matejko, Rozika Dugandžija iz Brežic - Natilij in Elizabeto, Helena Šlak iz Gor. Lenarta - Heleno, Breda Ajdonik iz Malega Kamna - Blažo, Alojzija Podlogar iz Čreteža - dečka, Darja Zabkar iz Ljubljane - Anjo, Marija Medvešek iz Sevnice - Matejko, Karolina Kovarič iz Trstenika - Gorana, Štefica Lebegner iz Rud - Marijo, Zdenka Goršek iz Dolenje vasi - Majo, Lidija Pinterič iz Dežnih sel - Tatjano, Violeta Mecinovič iz Sevnice - Jasmina, Ljerka Jakovina iz Senkovca - Barbaro, Dragica Petrič iz Vel. Jazbine - Stjepana, Slavica Horvat iz Grdanjcov - Nikolino, Vesna Pongrac iz Lučelnice - deklco, Kata Čule iz Brežic - Aleksandra, Anica Okrošek iz Osredka - Igorja, Ivka Matasič iz Zdenec - deklco, Nada Grgruč iz Samobora - Suzano, Iva Bračun iz Vel. Kamna - deklco. CESTITAMO!!!

POPRAVEK

v 17. št. Dolenjskega lista je bil objavljen preklci Ivana Jevnikarja iz Otočca 21. Po pomoti je bila objavljena hišna št. 58, za katero ne velja preklci.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 24. do 29. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Darinka Kobe iz Stopič - Klavdijo, Silva Kužnik iz Gotne vasi - Gregorja, Rozalija Povše s Klenovika - Polonco, Danica Benkovič iz Skaljevice - Bruna, Antonija Schweiger iz Črnomlja - Sebastijana, Ana Lipar iz Drenovca - Vida, Etel Kiš iz Veniš - Valerijo, Martina Dragoš iz Tribuč - Aleša, Jožica Darovec iz Straže - Tomaža, Martina Jaklič iz Velike Bučne vasi - Jerneja, Jadranka Zemljik iz Skofje Loke - Kristino, Marija Ribič iz Igljenika - Barbaro, Kristina Omerzu iz Stolovnika - Jureta, Magdalena Golob iz Praproč - Roka, Marija Jarc iz Hrastja -

OSMRTNICA

Mnogo prezgodaj je ugasnilo življenje naši sodelavki

KRISTINI OGULIN

s Hriba pri Cerovcu

V najlepšem spominu nam bo ostala kot vzorna in iskrena sodelavka.

Delovni kolektiv, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije ISKRE Semič

V Semiču, dne 30. 4. 1981

ZAHVALA

Za vedno nas je nenadoma zapustil v 80. letu naš dargi oče, ded in praded

FRANC LAMOVŠEK

iz Dol. Jesenic pri Šentrupertu

K zadnjemu počitku smo ga spremili v petek, 24. aprila. Iskreno se zahvaljujemo vsem sodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, pevcem, župniku za opravljeni obred, Društvu upokojencev in tov. Močanu za poslovilne besede, še posebej pa zahvala sosedom Kosovim ter Strajnarjevim.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža, sina, očeta, brata in dedka

IVANA JANEŽIČA - ŽANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za ustna in pisna sožalja, za prekrasno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo KS Mirna, ZZB Mirna in drugim družbenopolitičnim organizacijam, vsem praporščakom, LD Šentrupert in ostalim LD, govornikom za ganljive besede, delovni organizaciji KPD Dob, zdravniku in medicinskima sestrama, posebej še Radojki Švorčan, pevcem, godbi in osnovni šoli Mirna. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je v 72. letu starosti zapustila naša ljubeča mama

IVANKA PERPAR

iz Šmavra

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in pokojno spremili na njeni zadnji poti ter ji podarili toliko lepega cvetja in vencev. Zahvala velja tudi župniku iz Dobriča in pevskemu zboru ter govorniku Janezu Kožarju iz Rdečega Kala za poslovljni govor, pogrebnikom Gasilskega društva Gorenje Vrhe ter vsem sorodnikom in vsem, ki so pokojnico spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sin Ivan, sinova Lado in France z družinama, hčerka Ivanka z družino ter ostalo sorodstvo

Šmaver, dne 4. 5. 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube žene, mame, babice in prababice

ALOJZIJE BOŽIČ

Tolsti vrh 16

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani, izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravnikom in ostalemu osebju nevrološkega oddelka bolnice v Novem mestu za lajšanje bolečin v njenih zadnjih trenutkih življenja, cerkvenemu pevskemu zboru, govorniku Francu Kovačiču za poslovljne besede ob odprtem grobu, tovarni zdravil „KRKA“ in „ISKRI“ Šentjernej ter duhovniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

ANE NEMANIČ

roj. Žlogar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno pismeno in ustno sožalje. Vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, iskrena hvala. Posebej smo dolžni zahvalo za vso skrb in nego dr. Starcu, sobni zdravnici dr. Furlanovi in strežnemu osebju internega oddelka bolnice v Novem mestu, kolektivu KZ Metlika, Krajevni skupnosti in ZB Radovica, govornikom in godbi iz Metlike za izvajanje žalostink. Prisrčna hvala duhovniku za poslovljne besede in opravljeni obred. Se enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: sinova Ivan in Jože, hčerke Martina in Anica z družinami

Radovica, Ljubljana, Slovenj Gradec

26. aprila 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in žene

FRANČIŠKE LUZAR

iz Gor. Vrhpolja 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, delovnim kolektivom KUVERTA, Inštitutu za sodno medicino, sestanovalcem na Taboru 14 v Ljubljani ter prijateljem iz Lesc. Vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, darovali toliko lepega cvetja in nam izrazili sožalje, iskrena hvala. Zahvala velja tudi patru prokuratorju za spremstvo, duhovnikom za opravljeni pogrebni obred in pevskemu zboru iz Šentjerneja.

VSI NJENI

ZAHVALA

Po hudi in dolgi bolezni nas je v 71. letu starosti zapustila draga žena, mama, stara mama in teta

MARIJA ŠTUPAR

Rjavčeva mama
iz Vinkovega vrha 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste jo v času njene bolezni obiskovali, nam pomagali in z nami sočustvovali v teh težkih trenutkih, podarili pokojni cvetje in vence ter jo spremili k njenemu počitku. Zahvala tudi kolektivu ISKRA Žužemberk, ZB Dvor za podarjene vence, tov. Angelci Petruna za poslovljni govor ob grobu, pevskemu zboru Žužemberk za zapete žalostinke ter župniku za opravljeni obred. Posebno zahvalo smo dolžni sosedi Mariji Štrumbelj. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, jo spremljali na njeni zadnji poti, še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoči: mož Jože, sin Feliks, sin Jože z družino in hčerka Dragica z družino

ZAHVALA

V 52. letu starosti nas je po dolgi in zahrtni bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric, botrček, svak, bratranec in nečak

ŠTEFAN ŠTANDEKAR

iz Leskovca 9 pri Brusnicah

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste kakorkoli pomagali, nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, sočustvovali z nami, ga obiskovali v času njegove bolezni, nam izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje. Zahvalo smo dolžni sodelavcem Novoteksa, KO RK Brusnice za podarjena venca in izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo GD Brusnice za denarno pomoč, častno stražo, za lepo organiziran pogreb, GD Gabrje za sprevid, tov. Francu Franku za poslovljne besede ob odprtem grobu, pevcem za zapete žalostinke in proštu Lapu za lepo opravljeni obred in tople besede. Vsem še enkrat iskrena hvala, ki ste pokojnika v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku.

Žalujoči: žena Anica z mamo, brat Franci, sestre Mari in Anica z družinami, svaki, svakinje z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 84. letu zapustil naš dragi oče

JOŽE REŠETIČ

iz Škocjana, Hrastulje 17, borec za severno mejo
in krojaški mojster v pokoju

Za izrečeno sožalje ter darovano cvetje se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, prav tako se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti od njegovega ljubljene doma do groba, župniku, pevskemu društvu Škocjan ter sosedi Zofiji Oberč za nesebično pomoč.

Žalujoči: žena Marija, hčerki Mimi in Mira z družinama, Jožica z možem ter njegovo drugo sorodstvo

ZAHVALA

Upala je, da ji pomlad vrne zdravje, a ji je le ogrela zemljo in jo posula z nežnimi cvetovi, da bo v njej lepše počivala naša ljuba in skrbna žena in nenadomestljiva mama

IDA PODLOGAR

iz Požarč pri Šentjanžu

Ob boleči izgubi izrekamo globoko in iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se poklonili njenemu spominu, ji darovali toliko cvetja in vencev, jo množično spremili na zadnji poti in nam izrekli sožalje. Iskreno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju ambulante Krmelj v času bolezni za lajšanje bolečin. Zahvaljujemo se delovni organizaciji Metalne Krmelj, Gostinskemu podjetju Sevnica, Lisci Krmelj, Predilnici Medvode, Iskri iz Kranja, Kopitarni iz Sevnice in ZZB Šentjanž. Iskrena hvala tov. Flajsu za ganljive poslovljne besede, pevcem iz Krmelja godbi iz Sevnice ter župniku za opravljeni obred. Se enkrat iskrena hvala vsem in vsakomur posebej.

Žalujoči: mož Franc, sin Franc, hčerke Darinka, Ida, Zdenka, Dragica z družinami, Milena in Drago, oče, sestre, brat ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 30. letu starosti nas je tragično zapustila naša ljuba žena in mamica

KRISTINA OGULIN

s Hriba pri Cerovcu, p. Semič

Iskreno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami ter nam ustno ali pismeno izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste naši Tinki darovali cvetje, šopke in vence. Se posebej se zahvaljujemo ISKRI iz Semiča za vso pomoč, ki so jo nam nudili v težkih trenutkih, sindikatu in sodelavcem za podarjene vence in cvetje. Zahvaljujemo se za spremstvo s praporom, godbi na pihala in Antonu Plutu za poslovljni govor ob grobu. Najlepša hvala Antonu Staretu za organizirano pomoč iz ISKRE. Zahvala velja tudi družini Zvabovi za pomoč ter sosedom Malnaričevim za tolažilne besede. Hvala župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: mož Jože, sin Rajko, oče Jože, mama Ana in Marjan z družino

Od rudarja do predsednika

„Vsak preprost človek ve, da je treba bolje delati, pa bomo bolje živeli. Za to ugotovitev ni potrebnih ne posebnih šol ne velikih teorijskih razprav,“ pravi Nace Karničnik iz Kočevja, dobitnik letošnje zlate značke OF. Že pred tem je za svoje delo na raznih področjih dobil vrsto visokih odlikovanj in priznanj, med katerimi naj omenimo le red dela z zlatim vencem, red dela z rdečo zastavo in priznanje mesta Kočevje – bronasto jelko.

„Z ozirom na skromna sredstva za proizvodnjo, ki smo jih imeli po vojni, še vedno premalo vlagamo za razvoj gospodarstva, preveč pa v ostale oblike potrošnje“, ugotavlja dalje tovariš Karničnik, ki je bil pred vojno delavec na žagi in v rudniku, po vojni pa na več bolj ali manj odgovornih delovnih mestih in položajih od tajnika in predsednika Mestnega ljudskega odbora leta 1946 do računovodje, direktorja, šefa finančnega oddelka okraja in končno tajnika in predsednika občinske konference SZDL Kočevje. Vmes je bil dve leti tudi poslanec gospodarskega zbora republiške skupščine.

„Premalo smo spodbujali tudi proizvodne poklice, čeprav se le v proizvodnji ustvarja dohodek. Ugovoritve, da imamo preveč administracije, so že nekoličko zapoznele, ukrepi pa premalo učinkoviti. Temu je krivo tudi neustrezno nagrajevanje. Prav je, da bomo zdaj usmerili več mladine v proizvodne poklice, hkrati pa moramo odpreti tudi ustrezno več proizvodnih delovnih mest. Pri izobraže-

vanju političnih delavcev moramo vedeti, da politično delo ne more biti poklic in da si more vsak politik pridobiti še ustrezen poklic po svojih nagnjenjih in stroki,“ pravi Karničnik, ki je po vojni končal srednjo partijsko šolo, kasneje pa še ekonomsko šolo.

„Izboljšati moramo tudi delovno disciplino. Le z boljšim delom in večjo proizvodnjo si bomo lahko izboljšali standard, ne pa z zviševanjem cen, ker ustvarja le inflacijo. Članom kolektivov pa morajo dati vzor za delovno disciplino predstojniki s svojim osebnim zgledom,“ poudarja Karničnik, nosilec spomenice iz 1941, ki je bil najprej bорец v Kočevskem odredu, nato vodnik v Cankarjevi brigadi pa komandir čete in tudi namestnik komandanta Cankarjeve brigade. Bil je vzor soborcem in v bojih kar trikrat huje ranjen; nazadnje so ga septembra 1944 odpeljali celo na zdravljenje v Italijo. Po vsaki ozdravitvi se je vedno znova vračal v bojne vrste.

Nace Karničnik, letošnji dobitnik zlate značke OF, se pravi najvišjega priznanja te organizacije, je začel delati v rajonskem odboru OF Rudnik na Trdnjavi v Kočevju že kot 19-leten mladenec, in sicer kmalu po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo. V delo ga je vključil njegov svak Jože Lavrič. Tudi svojo zadnjo zaposlitev je imel pri OF oz. njeni naslednici SZDL. Do nedavne upokojitve je bil namreč predsednik občinske konference SZDL Kočevje.

JOŽE PRIMC

Boj suhih in strupenih jezikov

Na Bohorju je bila 26. aprila šesta „jezikova nedelja“ – Trim in partizanski pohod pripravili planinci, ZTKO in občinski sindikalni svet v Krškem

Vsako Planinsko društvo ima kako posebnost. Sevnici, denimo, vsako pustno nedeljo nadaljujejo predvojno tradicijo – pohod s prekajenimi kracami na Lisco. Običaj so pravzaprav spontano vpejali siromašni kmetje, ki so prihajali k maši pod Joštom raje s kračo kakor z denarjem za cerkveno puščico. Kmet je pač izračunal, da se mu to bolj izplača, zadovoljen pa je bil tudi župnik, saj je lahko z denarjem od na licitaciji prodanih krac obnavljal cerkev.

V koledarju Planinske zveze Slovenije je naša prostor tudi „jezikova nedelja“, ki jo je 26. aprila že četrtič pripravilo senovsko PD „Bohor“. Blizu 200 udeležencev trim pohoda, združenega z nalogami iz akcije NNNP, je pri koči na Bohorju pozdravilo toplo sonce.

Ko so tudi Sevnici, ki so prišli zadnji, ker so imeli najdlje, le omočili suhe jezike za „šankom“ in položili svoje prekajene trofeje na dolgo mizo pred kočo, se je začelo ocenjevanje jezikov. Komisija je

imela vsaj tako težko delo kot vsi, ki bi radi prepričali trimaste zagovornike „zimskega časa“ o nasprotnem. Na srečo pa je le lažje opraviti s prekajenimi jeziki raznih živali. Končno je komisija odločila, da je najboljši (prekajeni!) jezik šefke Colarič, kuharice v krškem hotelu „Sremič“. Za najizvirnejši jezik je dobil nagrado – busolo, „da se ne bo izgubil po Bohorju“, stari planinec Milan Mahovne. „Delo ni bilo tako lušno kot vam ženskam, ko pečete kruh. Ves čas sem se namreč moral gledati v ogledalo,“ je hudo mušno pripomnil o svojem „avtoportretu“ Mahovne. Da so namerili kar 67,5 cm najdaljšemu jeziku Janeza Kavčiča, je komisija prisodila zasluge „kirurškemu“ posegu lastnika najdaljšega jezika s številko 13. „Kastnik naj poskusi tudi „štukan“ del. Če ostane po desetih minutah živ, je nagrada njegova,“ je odločila stroga komisija. Seveda je taka zahteva veljala za vse nagrajence, saj je pogoj, da je jezik užiten, zelo spoštovan. Obraz Anice Kuhar, ki so ji natehtali 1,95 kg za najtežji jezik, je bil ob pokušanju veder, malce pa je le nakremzila Slavica Češnovar, ko je morala pogoltniti najlažji jezik „jezikove nedelje“.

PAVEL PERC

SMUČARSKI KLUBŠKI DAN NA VRŠČU

Smučarsko društvo Rog iz Novega mesta bo ob koncu sezone priredilo tradicionalni klubski dan na Vršču v nedeljo, 24. maja. Prijave in vse informacije: MI adinska turistična poslovalnica, Novi trg 4. Novo mesto.

TUDI KOMISIJA NI KLONILA – „Ki bici“ se ponavadi muzajo in dobro „namazanih“ grl največkrat po svoje ocenjujejo dogodke. Na „jezikovi“ nedelji na Bohorju pa so bili ti opazovalci začuda zadovoljni z delom ocenjevalne komisije. Morda je k temu pripomogla prav hudomušnost članov komisije, ki je še tako strupen jezik ni prišel do živega. (Foto: PERC)

NAJZAHTEVNEJŠA PREIZKUŠNJA – Stalni gostje gostilne Kragl so si ob gamsu namestili spominsko ploščo, ki bo opominjala prihodnje rodove na drzno dejanje obnove. Eden pobudnikov akcije Božo Kragl si je doobira oddahnil šele, ko so kovinarji več kot 70 kg težkega pločevinastega gamsa spretno namestili na pečino. (Foto: PERC)

SPET SIMPOZIJ NA LISCI

Sevniški astronomično-razstavljski klub Vega bo od 14. do 17. maja prireditelj že 3. simpozija o teh vprašanjih na Lisici. Tudi tokrat bodo zbrani vrhunski strokovnjaki, ne le ljubitelji iz vse države. V predsedništvu simpozija so: prof. dr. Fran Dominko, generalpolkovnik letalstva dr. inž. Zlatko Rendulič, dipl. inž. Milivoj Jugin kot predsednik zvezne komisije za astronomiko, dipl. inž. Aleksander Kerstein in Vladimir Horvat, predsednik komisije za raketno modelarstvo. General Rendulič je tudi pokrovitelj simpozija.

Predvojni praznik dela

Okrašene lokomotive – Marši med streljanjem žrtev

V stari Jugoslaviji je bila navada, da so v Ribnici za 1. maj otroci hodili na železniško postajo. Na ta dan so namreč pripeljali v Ribnico okrašeni vlaki. Pravzaprav so bile z venci in zastavami okrašene vse lokomotive potniških in tovornih vlakov. Za otroke so bili še najbolj zanimivi tovorni, ki so se zadrževali tu dalj časa, saj so lokomotive po tirih razmeščale vagono oziroma jih priklaplajale in odklaplajale od kompozicije. Zakaj so lokomotive okrašene, je tolmačil otrokom upravnik skladišč železnice, to pa je bil oče akademskega slikarja Franceta Miheliča.

Starejši občani pa so se za 1. maj zbirali na trgu pred občino, kjer jim je igrala godba ribniškega Sokola. Nekega prvega maja to oblatem ni bilo vseč, in so poslane žandarmerijsko patrolo, ki je pozvala godbenike, naj se razidejo. „Ko je to slišal Emil Pakiž, ki je bil tudi sam godbenik, je povabil vse skupaj v svojo gostilno. Imel jo je blizu Čevljarskega mostu. Teje ulici so tedaj rekli „Krvaja gasa“, ker so tu vodili Ribničanje napajat krave v Bistrico.

Iz Pakiževe gostilne se je potem vse dopoldne slišala godba. Preden

Nad Savo kraljuje gams

Na Kraglovih pečinah spet kovinski gams, že od nekdanj okras in simbol svobodoljubnosti obsavskih ljudi

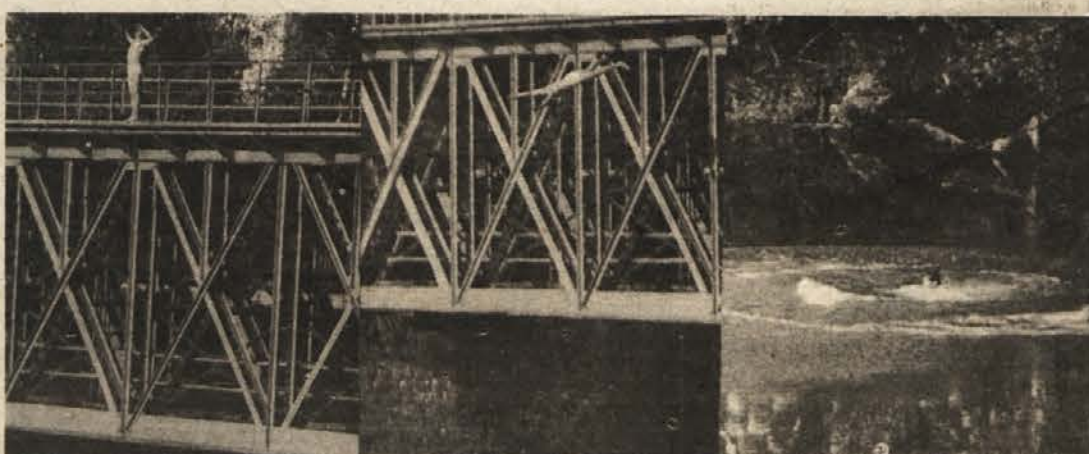
Beseda je dala besedo in pred dvema mesecema sta Božo Kragl in Božo Kuzmički – kje drugje, če ne v Kraglovi gostilni! – položila „bank“ in tako je pričel pritekati denar za postavitev novega gamsa na Kraglovih pečinah na Vranju. Pol stoletja starega predhodnika je dobesedno uničil zob časa in neslavno je končal v podnožju pečin, tik ob železniški progi Sevnica – Zagreb. Da je vaščanom gams pomenil ne le okras, ampak kar nekakšen simbol svobodoljubnosti, potrjujejo številne legende. Po eni od teh naj bi

si gams skušal rešiti življenje pred lovci s skokom v Savo. To naj bi preplaval in se rešil na Kranjsko. Pogojnik rabimo, ker je na dlani, da kaj takega ni bilo mogoče, saj je, denimo, Sava oddaljena od pečin kar za dober lučaj. Ljudje pa so vseeno „navijali“ za gamsa, kot da bi se hoteli sami rešiti iz spon graščaka na sevniškem gradu. Zato ne preseneča, da je po spominu Franca Stoparja iz Sevnice prvi gams zavladal nad prostanstvom soteske nad Savo že pred več kot stoletjem. Postavil ga je neki Miler.

Nade Kragl je pred pol stoletja za postavitev kovinskega gamsa prispeval kar 16 kovačev. To je bilo precej, saj se Lojze Stopar, ki je tedaj tudi primaknil kovača, spomina, da je krava veljala 35 kovačev. Klepar Pustinek je delo dobro opravil. Verjetno pa bodo njegov izdelek spretno roke današnjih kovinarjev Jožeta Cesarja iz Lončarjevega dola, Ludvika Mešička, Lada in Tončeta Ganca, Jožeta Možiča in drugih, ki so obogatili Kraglove pečine prav na predvečer 1. maja, zasenčile. Vsaj zavoljo prostovoljnega dela in prispevkov in ker so nevarno dejanje v višinah oplemenitili še z mlajem in slovensko trobojnico. PAVEL PERC

OBČNI ZBOR

Novomeški teniški klub vabi prijatelje tenisa na redni letni občni zbor, ki bo 14. maja, ob 18. uri v dvorani sindikalnega doma na Društvenem trgu 2.

SAMO POGUM NI DOVOLJ – To je zgoščen komentar gledalcev, ki so bili proti koncu aprila priče skoku neznanega ljubitelja višin in mrzle vode z novomeškega železniškega mosta. Preden se je možak pognal s 15-metrskega mostu, je imel dolgotrajne priprave, še najbolj podobne starodavnim zarotivam in priporočitvam v varstvo vsemogočnim naravnim silam. Res je tudi, da se je v tem času število gledalcev ob bregovih Krke precej povečalo. Končno je sledilo osrednje dejanje – skok, ki je pokazal, da zgodnji skakalec in kopač ni kakšen mojster te večine. No, Krka je bila tokrat usmijena in prvi letošnji kopač je nekako prikrevljal na suho. (Foto: Bartelj)

Prvomajske počitnice za raziskovanje

Tabor mladih raziskovalcev v Crmošnjicah

Za prvomajske počitnice je klub mladih raziskovalcev iz Novega mesta, ki v okviru Zveze organizacij za tehnično kulturo deluje tri leta, pripravil v Crmošnjicah mladinski raziskovalni tabor.

„Vsako leto organiziramo vsaj en tak tabor: za prvi maj ali za 29. november,“ sta povedala vodja tabora v Crmošnjicah, dijaka zadnjega letnika novomeške gimnazije Vladimir Jurekovič in Janez Plavec. Delo je bilo razdeljeno v dve skupini: umetnostno-zgodovinsko in geografsko.

„Dosej v tej dolini ni bilo na področju umetnostne zgodovine narejenega tako rekoč nič. Tako bo ena naša skupina pregledala in popisala med drugim deset

Janez Plavec – doslej že na sedmih mladinskih raziskovalnih taborih.

cerkva od Podturna do Brezij. Prav tako je ta dolina dokaj neraziskana z geografskega vidika, še posebej kar se tiče turističnih zanimivosti,“ sta pripovedovala mlada raziskovalca.

Tako je geografska skupina delala v dveh sekcijah: kartografski in socialnogeografski. Slednja je z anketiranjem ugotavljala demografske značilnosti krajev: število ljudi, zaposlenost, koliko imajo zemlje, kako jo obdelujejo itd. „Pri tem gre v prvi vrsti za uporabnost podatkov in ne zgolj za poglobitev našega znanja,“ pravi gimnazijca. O svojem delu u in izsledkih bodo izdali posebno brošuro.

Poreški mojstri kuhalnic v Hotelu Kandija

Od 9. do 16. maja Teden ribjih specialitet

Novomeški hotel Kandija pripravlja v dneh od 9. do 16. maja v sodelovanju s Pl avo laguno iz Poreča tradicionalni Teden ribjih specialitet. Kot so pokazale lanske tovrstne izkušnje, vlada med Novomeščani za to prireditve veliko zanimanje. Zato nekoliko osvežimo spomin.

Novomeškim kuharjem bodo v omenjenih dneh priskočili na pomoč mojstri kuhalnic iz Poreča. In njihovih ponev bo moč dobiti dagnje v omaki pa lignje na tisoč načinov, hotobitne v omaki, manjkala ne bo niti ribja čorba, brodet in še kaj. Omenimo naj še, da bo prvi in zadnji večer prireditve tudi ples, da pa k ribji jedadči sodi dobra istrska kapljica, verjetno ni treba posebej poudarjati.

ODPRT „LOV NA GOBE“ – Upravičeno se je začudil Jože Hrovatič iz Vrhov pri Dolzu, ko je v nedeljo popoldan blizu doma našel tako lepega jurčka, da bi ga bil marsikateri gobar veseli sredi gobarske sezone.

KRŠKO: PONOVIŠTE SREBRA KARATEISTK

V soboto, 2. maja, so mlade reprezentantke Jugoslavije Irena Koteč, Franja Pavlin in Sonja Pislak, članice karate kluba Nuklearna iz Krškega, na mladinskem evropskem prvenstvu v karateju v Brescii pri Milanu osvojile srebrno medaljo. Dekleta so tako ponovile izjemni uspehi z lanskega prvenstva v Bregenzu, toda letos v še hujši konkurenciji šestih ekip. Reprezentantke ZRN, sicer druge na svetu, so zmagale v kateh s 40,8 točke, „srebrne“ Dolenke so si priborile 40,6 točke, domačinkam – Italijankam pa je pripadlo bronasto odličje.

Delovni program tabora v Crmošnjicah so zastavili v sodelovanju z novomeškim Zavodom za družbeno planiranje, tabor pa so financirali črnomaljska in novomeška raziskovalna skupnost, novomeška izobraževalna skupnost, gibanje Znanost mladini ter ZOTK.

Prireditelji pa so potrnali, da se njihovim vabilom za tabor odzovejo v glavnem gimnaziji, čeprav vabijo dijake vseh srednjih šol. Tudi v Crmošnjicah so bili v glavnem gimnaziji iz Novega mesta, pet jih je prišlo iz Črnomlja in le dva iz ostah srednjih šol.

Vladimir Jurekovič: „V prvi vrsti nam gre za uporabnost zbranih podatkov.“